

OP Gruppens delårsrapport
1.1–31.3.2019

OP Gruppens delårsrapport 1.1–31.3.2019:

Det första kvartalets resultat var 197 miljoner euro

Resultat före skatt 1–3/2019	Räntenetto 1–3/2019	Försäkringsnetto 1–3/2019	Provisionsnetto 1–3/2019	CET1- kapitaltäckning 31.3.2019
197 mn €	+1 %	-15 %	+1 %	20,2 %

- Resultatet före skatt var 197 miljoner euro (239).
- Räntenettet växte med 1 % till 285 miljoner euro och provisionsnettot med 1 % till 234 miljoner euro. Försäkringsnettot minskade med 15 % till 109 miljoner euro.
- Intäkterna från placeringsverksamheten ökade med 2 % till 101 miljoner euro. Placeringsintäkterna påverkades av att realisationsvinsterna ökade med 18 miljoner euro från jämförelseperioden.
- Kostnaderna ökade med 2 % till 465 miljoner euro främst till följd av stabilitetsavgiften.
- Nedskrivningarna av fordringar var fortfarande små och uppgick till 11 miljoner euro (4).
- OP Gruppens utlåning ökade på ett år med 6 % till 88 miljarder euro och inlåningen med 6 % till 63 miljarder euro.
- CET1-kapitaltäckningen var 20,2 % (20,5).
- OP Gruppens nya segment sedan början av 2019 är Hushållsbank, Företagsbank, Försäkring och Övrig rörelse.
- Segmentet Hushållsbanks resultat före skatt minskade med 27 % till 49 miljoner euro. Räntenettet ökade med 6 %, provisionsnettot med 1 % och kostnaderna med 3 %. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 12 miljoner euro. Utlåningen ökade under året med 5 % och inlåningen med 8 %.
- Segmentet Företagsbanks resultat före skatt minskade med 53 % till 56 miljoner euro. Räntenettet ökade med 9 %, men provisionsnettot minskade med 13 % och nettointäkterna från placeringsverksamheten med 72 %. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade på grund av ändringar i värderingsmodellerna för derivatpositionerna samt på grund av att realisationsvinsterna från placeringarna var mindre än under jämförelseperioden. Utlåningen ökade på ett år med 10 %.
- Segmentet Försäkrings resultat före skatt ökade med 32 % till 88 miljoner euro. Premieintäkterna från skadeförsäkringen minskade med 1 %, och försäkringsersättningarna ökade med 7 %. Intäkterna från placeringsverksamheten ökade med 39 miljoner euro.
- Övrig rörelse redovisade ett resultat före skatt på 5 miljoner euro (-11). Resultatet förbättrades av att de övriga rörelseintäkterna ökade med 10 % och att kostnaderna minskade med 8 %.
- Under det första kvartalet investerade OP Gruppen 74 miljoner euro (100) på att utveckla sin verksamhet och förbättra kundupplevelsen.
- OP-bonus uppgick till 69 miljoner euro.
- Konkurrens- och konsumentverket (KKV) avslutade 11.2.2019 sin omfattande utredning av OP Gruppens kundförmånsprogram. Enligt utredningen är OP Gruppens verksamhet förenlig med konkurrenslagen, och OP:s bonussystem strider inte mot konkurrenslagen.
- Antalet ägarkunder hos andelsbankerna ökade under januari–mars med 20 000 till över 1,9 miljoner och antalet gemensamma kunder inom OP Gruppens bank- och försäkringsrörelse ökade med 9 000 till över 1,8 miljoner.
- Andelsstämman beslöt 20.3.2019 att ändra OP Andelslags stadgar. OP Andelslag övergår 1.1.2020 till en trestegsförvaltning, där OP Andelslag i stället för den nuvarande interna direktionen har en styrelse som består av ledamöter som inte är direktörer vid centralinstitutet.
- Resultatet före skatt 2019 uppskattas bli mindre än 2018. Närmare information om utsikterna finns under "Utsikter för återstoden av året".

OP Gruppens nyckeltal

	1–3/2019	1–3/2018	Förändring, %	1–12/2018
Resultat före skatt, mn €	197	239	-17,4	1 017
Hushållsbank	49	66	-26,5	421
Företagsbank	56	117	-52,6	408
Försäkring	88	66	32,3	260
Övrig rörelse	5	-11	-	-64
Ny OP-bonus som ägarkunderna samlat	-69	-56	22,3	-230
Avkastning på ekonomiskt kapitalkrav, %**	20,0	19,6	0,4*	20,8
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	5,3	6,8	-1,5*	6,9
Räntabilitet på eget kapital utan OP-bonus, %	7,0	8,4	-1,3*	8,5
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,44	0,55	-0,1*	0,57
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,59	0,67	-0,1*	0,70
	31.3.2019	31.3.2018	Förändring, %	31.12.2018
CET1-kapitaltäckning, %	20,2	20,0	0,2*	20,5
Kapitalbasen i förhållande till minimibeloppet av kapitalbasen (konglomeratlagen), %***	143	147	-5*	147
Utlåning, md €	88,0	83,1	6,0	87,1
Inlåning, md €	63,1	59,6	5,9	61,3
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, % ****	1,1	1,2	0,0*	1,0
Ägarkunder (1 000)	1 931	1 848	4,5	1 911

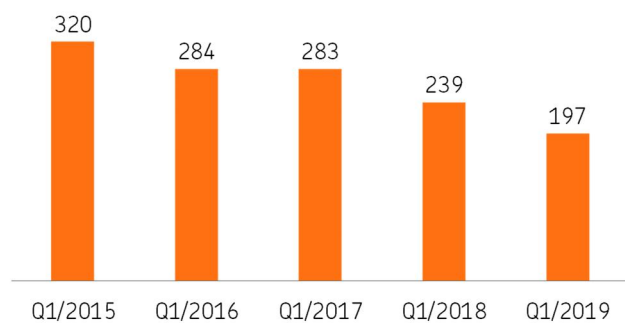
*Förändring i relationstalet

**12 mån. glidande

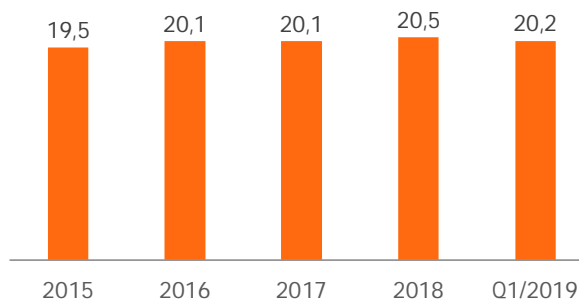
***Relationstalet enligt konglomeratlagen har beräknats för försäkringsbolag med de övergångsbestämmelser som ingår i solvensbestämmelserna för försäkringsbolag.

****Med nödlidande fordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker samt exponeringar med anstånd som beviljats på grund av kundens ekonomiska svårigheter och som anknyter till sådana fordringar.

Resultat före skatt, mn €

Kärnprimärkapitaltäckning (CET1), %

Chefdirektör Timo Ritakallios kommentarer

OP Gruppens 2019 började i enlighet med våra mål. Intäkterna från vår kundrörelse ökade, särskilt räntenettet och premieintäkterna. Inlåningen ökade på ett år med sex procent till 63 miljarder euro. Utlåningen ökade från året innan med sex procent till 88 miljarder euro.

Resultatet före skatt var 197 miljoner euro. Resultatet minskade på grund av avvikande poster såsom ändringar i värderingsmodellen för derivat och i sättet att redovisa myndighetsavgifter. De förvaltade medlen ökade och intäkterna från placeringsverksamheten återhämtade sig tack vare den gynnsamma marknadsutvecklingen. Nedskrivningarna av fordringar var små. Vår kapitaltäckning är fortfarande stark.

Vi har vidtagit åtgärder för att minska kostnaderna och stegvis övergått till en självstyrande verksamhetsmodell. I kostnadsutvecklingen kan vi se en vändning mot rätt håll. I januari–mars ökade OP Gruppens kostnader med två procent särskilt på grund av EU:s stabilitetsavgift.

Vår marknadsandel utvecklades positivt under det första kvartalet, och antalet ägarkunder ökade enligt vårt mål. I år strävar vi efter att överskrida gränsen på två miljoner ägarkunder.

Till vår grunduppgift hör att främja vår omvärlds ekonomisk framgång på ett hållbart sätt. Som en del av det styr vi finansiering till objekt som är hållbara för miljön och ekonomin. OP Företagsbanken emitterade ett grönt obligationslån på 500 miljoner euro till internationella institutionella placerare. Lånet övertecknades fyrfaldigt. Med medlen som flyter in finansieras branscher för förnybar energi, miljövänligt byggande och hållbar markanvändning.

I mars nådde inloggningarna i OP-mobilen igen ett nytt rekord. Användningen ökar allt snabbare tack vare att tjänsten är så lätt att använda och så omfattande. I början av året förnyade vi mobilbetalningsappen Pivo, som redan har över en miljon registrerade användare.

Efter rapportperioden, i april fick våra kunder möjlighet att ta emot SEPA expressbetalningar i realtid från det gemensamma eurobetalningsområdet. Såväl företags- som privatkunderna drar nytta av ändringen, då pengarna rör sig mellan bankerna på någon sekund.

I april preciserade vi Pohjola Hälsas strategi och meddelade att företagshälsovårdstjänsterna säljs till Mehiläinen. Affären uppskattas förverkligas 1.6.2019. Pohjola Sjukhusen koncentrerar sig i fortsättningen på ortopedi och idrottsklinikverksamhet.

Den ekonomiska tillväxten har under början av året varit mer dämpad än i fjol, både i världen och i Finland. Förtroendet för världsekonomin har ändå förstärkts en aning från de mycket osäkra stämningarna i slutet av fjolåret. Också aktiemarknaden har återhämtat sig från den djupa svackan. De lägre ränteförväntningarna är ändå ett tecken på osäkerhet.

Den ekonomiska tillväxten dämpas fortfarande moderat. Den närmaste framtiden kommer den ekonomiska utvecklingen att håll sig hyfsad, men osäkerheten kring de ekonomiska utsikterna kvarstår. Risker förknippas särskilt med den internationella politiken.

Också i Finland ansluter sig osäkerhet till den politiska riktningen tills vi får vet vilka linjer den nya regeringen väljer. Företagens investeringar i Finland har varit mindre än under tidigare konjunkturuppgångar. För att öka investeringarna krävs en förutsägbar ekonomisk politik som stöder konkurrenskraften. En hållbar tillväxt i Finland kräver också att det är lockande och lönsamt att arbeta och driva företag.

OP Gruppens delårsrapport 1.1–31.3.2019

Innehåll

Omvärlden.....	5
Resultat och omslutning.....	6
Viktiga händelser under rapportperioden.....	7
OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar	8
Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång	8
Kapitaltäckning	9
Riskposition.....	11
Segmentens resultat.....	15
Hushållsbank.....	15
Företagsbank	17
Försäkring.....	19
Övrig rörelse	22
Investeringar och tjänsteutveckling.....	22
Personal och ersättningar	22
Förändringar i OP Gruppens struktur	23
OP Andelslags förvaltning	23
Händelser efter rapportperioden.....	24
Utsikter för återstoden av året	24
Resultaträkning.....	25
Rapport över totalresultat.....	25
Balansräkning.....	26
Rapport över förändringar i eget kapital	27
Kassaflödesanalys.....	28
Segmentrapportering.....	29
Noter.....	31

Omvärlden

År 2019 inleddes i osäkra stämningar. Förtroendet för världsekonomin var i januari svagast sedan början av hösten 2016. Osäkerheten planade ändå småningom ut, och konjunkturindikatorerna steg under det första kvartalet. Enligt preliminära uppgifter fortsatte tillväxten i världsekonomin i hyfsad takt. Euroområdet ekonomi växte fortfarande dämpat.

Då osäkerheten släppte greppet återhämtade sig aktiemarknaden klart från slutet av fjolåret. Också priserna på flera råvaror gick upp. Däremot sjönk de långa marknadsräntorna klart. Euroområdets korta marknadsräntor förblev stabila.

Inom euroområdet sjönk både inflationen och marknadens inflationsförväntningar. Europeiska centralbanken meddelade i mars att den kommer att hålla styrräntorna högst på den nuvarande nivån till slutet av året. Samtidigt meddelade centralbanken att den i september kommer att starta en ny serie riktade långfristigare refinansieringstransaktioner.

Finlands ekonomiska tillväxt fortsatte i relativt god takt men avtog en aning. Sysselsättningen förbättrades ytterligare, och hushållens förtroende för den egna ekonomin förblev stabilt. Det allmänna förtroendet för Finlands ekonomi sjönk till ungefär genomsnittet på lång sikt. Draget i exporten var gott under början av året, och företagets omsättning fortsatte växa hyfsat.

Bostäder byggdes fortfarande flitigt. På bostadsmarknaden fortsatte den stabila utvecklingen. Bostadspriserna steg i snitt en aning jämfört med början av det föregående året.

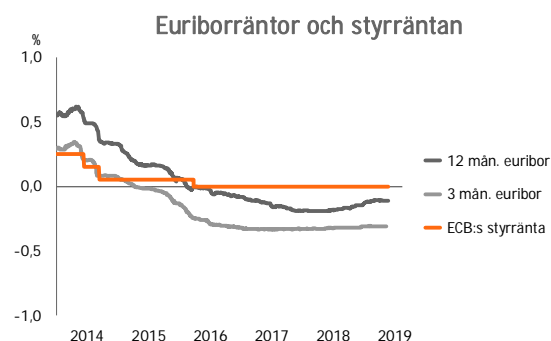
Den ekonomiska utvecklingen håller småningom på att dämpas, men inte så skarpt som finansmarknaden befarade vid årsskiftet. Räntorna inom euroområdet hålls låga i år. I Finland dämpas den ekonomiska tillväxten ännu en aning, men det allmänna ekonomiska läget förblir relativt gynnsamt.

Utlåningen till hushåll ökade under det första kvartalet med 2,4 procent och bolånen med 1,9 procent. Utlåningen till företag, utan utlåningen till bostadssammanslutningar, ökade med 4,6 procent jämfört med ett år tidigare. Ökningen i utlåningen till bostadssammanslutningar tilltog under början av året till 12,1 procent. Bankbarometern förutser att efterfrågan på hushållskrediter kommer att vara fortsatt dämpad och att efterfrågan på företagskrediter kommer att minska.

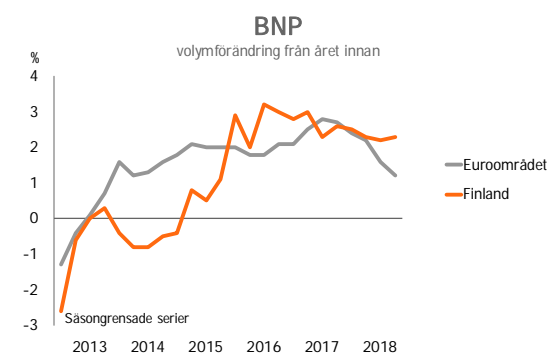
Inlåningen ökade under början av året med en årstakt på 4,7 procent. Inlåningen från hushåll ökade med 7,7 procent och inlåningen från företag med 8,0 procent. Inlåningen från offentlig sektor minskade med 16,3 procent från motsvarande tidpunkt i fjol.

Värdet av de placeringsfonder som registrerats i Finland ökade under det första kvartalet 2019 med 4,6 procent till 115,1 miljarder euro. Den positiva värdeförändringen på cirka fem miljarder euro beror på den gynnsamma marknadsutvecklingen, eftersom nettoteckningarna i fonderna samtidigt var 852 miljoner euro negativa.

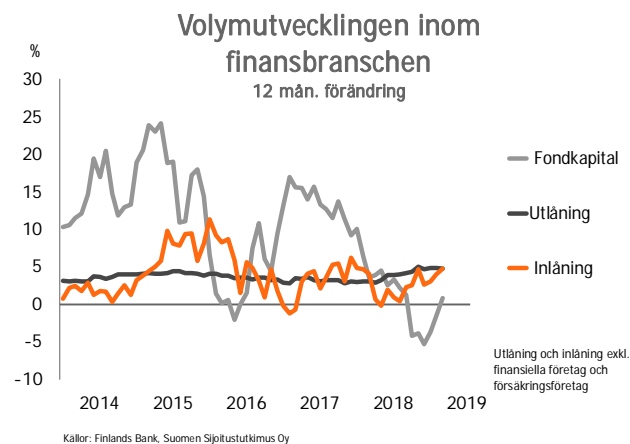
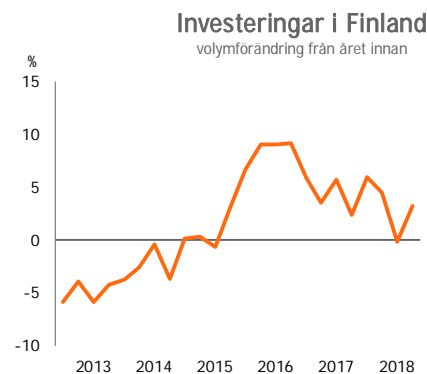
Försäkringsbolagens placeringsintäkter har utvecklats positivt tack vare uppgången i börskurserna under början av året.

Källa: FinlandsBank

Källa: Eurostat, Statistikcentralen

Resultat och omslutning

Resultatanalys, mn €

	1–3/2019	1–3/2018*	Förändring, %	10–12/2018	Förändring, %	1–12/2018
Resultat före skatt	197	239	-17,4	330	-40,2	1 017
Hushållsbank	49	66	-26,5	227	-78,6	421
Företagsbank	56	117	-52,6	109	-48,9	408
Försäkring	88	66	32,3	20	329,4	260
Övrig rörelse	5	-11	-	-27	-	-64
Intäkter						
Räntenetto	285	281	1,4	304	-6,3	1 166
Försäkringsnetto	109	127	-14,6	134	-18,5	566
Provisionsnetto	234	232	0,8	232	0,9	887
Nettointäkter från placeringsverksamhet	156	80	95,7	-27	-	263
Övriga rörelseintäkter	9	12	-27,3	15	-40,7	61
Intäkter totalt	793	732	8,3	657	20,6	2 943
Kostnader						
Personalkostnader	197	204	-3,4	-75	-361,6	516
Avskrivningar och nedskrivningar	59	66	-10,8	136	-56,9	325
Övriga rörelsekostnader	210	187	12,4	242	-13,5	839
Kostnader totalt	465	456	2,0	303	53,4	1 681
Nedskrivningar av fordringar	-11	-4	192,3	-22	-47,8	-46
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-55	19	-393,4	56	-198,8	26
Ny OP-bonus som ägarkunderna samlat	-69	-56	22,3	-58	17,9	-230

*Segmentens jämförelsetal för 2018 har ändrats så att de motsvarar den nya segmentindelningen. Dessutom har jämförelsetal ändrats på det sätt som beskrivs i nottabellerna till följd av en ändring i redovisningen av ränteintäkter från och räntekostnader för handel.

Nyckeltal, mn €

	31.3.2019	31.12.2018	Förändring, %
Utlåning	88 013	87 071	1,1
Bolån	38 710	38 558	0,4
Krediter till företag	21 448	21 136	1,5
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	27 856	27 377	1,7
Inlåning	63 077	61 327	2,9
Förvaltade medel (brutto)	76 369	71 850	6,3
Investeringsstillgångar	23 855	23 050	3,5
Försäkringsrörelsens skulder	20 323	19 288	5,4
Skuldebrev emitterade till allmänheten	32 510	30 458	6,7
Eget kapital	12 033	11 835	1,7
Balansomslutning	146 318	140 387	4,2

Januari–mars

OP Gruppens resultat före skatt var 197 miljoner euro (239). Resultatet minskade med 41 miljoner euro från jämförelseperioden. Räntenettet, provisionsnettot och intäkterna från placeringsverksamheten ökade. Resultatet minskade till följd av att försäkringsnettot minskat och kostnaderna ökat.

Räntenettet ökade med 1,4 procent till 285 miljoner euro. Räntenettet i segmentet Hushållsbank ökade med 13 miljoner euro och i segmentet Företagsbank med 7 miljoner euro. Försäkringsnettot var 109 miljoner euro (127). Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren och det större antalet storskador ökade försäkringsersättningarna. Premieintäkterna från skadeförsäkringen, utan affärsrörelsen i Baltikum som såldes 2018, ökade med 3,6 procent från jämförelseperioden. Provisionsnettot var 234 miljoner euro, dvs. 2 miljoner euro större än ett år tidigare. Provisionsnettot från betalningsrörelsen ökade med 4 miljoner euro, medan provisionsnettot från kapitalförvaltningen minskade med 3 miljoner euro.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade med 77 miljoner euro (95,7 procent) till 156 miljoner euro. På en del av försäkringsbolagens egetkapitalinstrument tillämpas ett tillfälligt undantag (overlay approach). Förändringarna i verkligt värde på de placeringar som omfattas av det tillfälliga undantaget bokförs i fonden för verkligt värde bland eget kapital. Intäkterna från placeringsverksamheten ökade totalt med 2,4 procent till 101 miljoner euro. Realisationsvinster bokfördes för 54 miljoner euro (36). OP Gruppens försäkringsbolags totala intäkter från placeringar till verkligt värde var 2,6 procent (0,0) utan de derivat som utgör skydd mot ränterisken i anslutning till försäkringskulderna.

Nettointäkter värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat ökade från jämförelseperioden med 24 miljoner euro. Nettointäkterna från förvaltningsfastigheter ökade med 8 miljoner euro från jämförelseperioden. Nettoförändringen för de kortfristiga räntekompletteringarna i livförsäkringen förbättrade resultatet med 11 miljoner euro (9). Värdeförändringarna i derivatens kredit- och motpartsrisk som beror på marknadsförändringar minskade resultatet med 10 miljoner euro från jämförelseperioden.

De övriga rörelseintäkterna minskade från jämförelseperioden med 3 miljoner euro till 9 miljoner euro.

Kostnaderna ökade med 2,0 procent till 465 miljoner euro. Personalkostnaderna minskade med 3,4 procent till 197 miljoner euro. Utvecklingen inverkar på kostnaderna med 40 miljoner euro (54). Avskrivningarna enligt plan ökade med 13,0 procent till 59 miljoner euro. Ökningen i avskrivningar berodde på de ökade satsningarna på utveckling under de senaste åren. Nedskrivningarna minskade med 12 miljoner euro från jämförelseperioden. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 12,4 procent till 210 miljoner euro sedan myndighetsavgifterna ökat med 24 miljoner euro på grund av en ändring i redovisnings sättet.

Resultatförsvagande nedskrivningar på olika resultatposter för krediter och fordringar samt placeringar bokfördes för totalt 19

miljoner euro (8), varav 11 miljoner euro (4) bokfördes för krediter och övriga fordringar. De nödlidande fordringarna av krediterna och de övriga fordringarna var små, dvs. 1,1 procent (1,0) av kredit- och garantistocken.

OP Gruppens inkomstskatt för rapportperioden var 41 miljoner euro (53). Den effektiva skattesatsen var 20,7 procent (22,0).

OP Gruppens eget kapital uppgick till 12,0 miljarder euro (11,8). I eget kapital ingick Avkastningsandelar för 3,0 miljarder euro (3,0), av dem bestod 0,2 miljarder euro (0,3) av uppsagda Avkastningsandelar. Avkastningsmålet för Avkastningsandelarna för 2019 är 3,25 procent. Den ränta som ackumulerats på Avkastningsandelar under rapportperioden uppskattas till sammanlagt 24 miljoner euro (23). För 2018 betalas räntor för totalt 94 miljoner euro i juni 2019.

Viktiga händelser under rapportperioden

Nya segment

Förvaltningsrådet vid OP Gruppens centralinstitut beslöt 6.6.2018 om en ny arbetsfördelning för direktionen vid OP Gruppens centralinstitut, vilket förändrade segmentstrukturen från början av 2019. OP Gruppens nya segment är Hushållsbank (Bankrörelse för privatkunder och sme-företag), Företagsbank (Bankrörelse för företag och institutioner), Försäkring (Försäkringsrörelse) samt Övrig rörelse.

Hushållsbank består av bankrörelse och kapitalförvaltning för privatkunder och sme-företag i andelsbankerna och centralinstitutet. Företagsbank omfattar bankrörelse samt kapitalförvaltning för företag och institutioner. Försäkring består av liv- och skadeförsäkring samt hälso- och välbefinnanderörelsen. Övrig rörelse omfattar de funktioner som stöder de övriga segmenten samt centralbanksfunktionerna.

Konkurrens- och konsumentverkets beslut

Konkurrens- och konsumentverket (KKV) avslutade 11.2.2019 en omfattande utredning av OP Gruppens kundförmånsprogram samt av gruppens verksamhet inom hushållsbankstjänsterna och på skadeförsäkringsmarknaden. Enligt utredningen är OP Gruppens verksamhet förenlig med konkurrenslagen, och OP:s bonussystem strider inte mot konkurrenslagen. Enligt KKV påverkar OP:s verksamhet inte heller skadeförsäkringsmarknaden på ett sätt som stänger ut aktörer från den. I och med att utredningen är klar har KKV avslutat behandlingen av ärendet.

OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar

OP Gruppens strategiska mål	31.3.2019	31.12.2018	Mål 2019
Kundupplevelse, NPS (-100–+100)			
Varumärket	24	23	25
Kundmöten	62	61	70
CET1-kapitaltäckning, %	20,2	20,5	22
Avkastning på ekonomiskt kapitalkrav, % (12 mån. glidande)	20,0	20,8	22
Kostnader för nuvarande affärsrörelse (12 mån. glidande), mn €	1 844	1 833	Kostnaderna 2020 på samma nivå som 2015 (1 500)
Ägarkunder, mn	1,9	1,9	2,0 (2019)

OP Gruppens vision är att vara Finlands ledande och attraktivaste finansgrupp såväl för personalen och kunderna som för samarbetspartnerna och intressentgrupperna. Strategin prioriterar därför nu en utmärkt arbetstagarupplevelse, den bästa kundupplevelsen samt att antalet ägarkunder ska öka till minst två miljoner. De här prioriteringarna stöds av två andra strategiska prioriteringar: att avkastningen på utvecklingen ska maximeras och att intäkterna ska växa snabbare än kostnaderna.

För att verkställa strategin och visionen har OP Gruppen inlett en betydande ändring av förfaringsätten. Det nya smidiga och självstyrande förfaringsättet ska betona att arbetet är betydelsefullt och öka trivseln i arbetet, vilket leder till att kundupplevelsen och effektiviteten i arbetet förbättras och möjligheter till att minska kostnaderna öppnas. Målet är att minska centralinstitutskoncernens totala kostnader på årsplanet med 100 miljoner euro. Det första skedet av introduktionen av det nya verksamhetsättet inleddes i OP Gruppens centralinstitut i januari 2019.

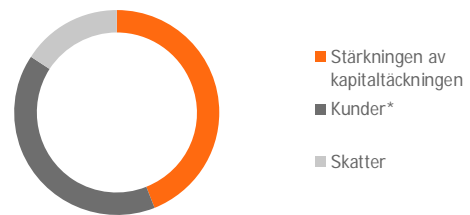
Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång

OP Gruppens grunduppgift är att med sin starka kapitaltäckning och effektivitet skapa bestående ekonomisk framgång, trygghet och välfärd för sina ägarkunder och omvärlden. OP:s verksamhet bygger på kooperativa värden, en stark kapitaltäckning, kunnig riskhantering och respekt för kunderna. Gruppens värden är människonärhet, ansvarskänsla och framgång tillsammans.

Användningen av resultatet

Eftersom OP Gruppen är ett kooperativt företag har den inte som mål att maximera vinsten för ägarna, utan att så effektivt som möjligt producera de tjänster som ägarkunderna behöver. Gruppen använder den gemensamma framgången för ägarkundernas bästa i form av koncentreringsförmåner och andra ekonomiska förmåner samt för att upprätthålla och utveckla betjäningsförmågan.

Uppskattning av hur OP Gruppens rörelseresultat för rapportperioden används då det fastställts efter räkenskapsperiodens slut:

*) Kunder = OP-bonus, rabatter och räntor på ägarkundernas placeringar

OP Gruppen behöver en stark kapitaltäckning såväl för att framgångsrikt genomföra sin grunduppgift som för att uppfylla de ökande myndighetskraven. Merparten av rörelseresultatet används för att stärka kapitaltäckningen. Det här betyder att gruppen måste vara effektiv och ha resultatkapacitet också i fortsättningen.

En betydlig del av resultatet återbetalas till ägarkunderna genom OP-bonus och genom olika förmåner och rabatter. I enlighet med grundprincipen för kooperativa företag ska nyttan fördelas i proportion till hur mycket varje medlem anlitar andelslagets tjänster. Förmånshelheten består av OP-bonus som samlas för nästan alla ärenden i proportion till mängden ärenden samt av förmåner och rabatter på banktjänster, försäkringar samt tjänster för sparande och placering. Dessutom erbjuds vissa tjänstekoncept endast till ägarkunder. Ägarkunderna kan också placera i sin andelsbank via Avkastningsandelar. På Avkastningsandelarna betalas en årlig ränta som utgör bankernas vinstutdelning.

Mätt enligt de skatter som OP Gruppen betalar för resultatet är den en av de största skattebetalarna i Finland. Genom att betala skatten i Finland främjar OP hela Finlands framgång.

Kundrelationer och kundförmåner

OP Gruppens ägarkunder ökade under januari–mars med över 20 000 till 1,9 miljoner.

Vid slutet av mars översteg antalet bankkunder 3,6 miljoner (3,6). Antalet privatkunder var 3,3 miljoner (3,3) och antalet företagskunder 0,3 miljoner (0,3).

Antalet gemensamma kunder inom bank- och försäkringsrörelsen ökade med 9 000 till över 1,8 miljoner under januari–mars.

Vid slutet av mars uppgick andelsbankernas ägarkunders placeringar i andelsbankernas Avkastningsandelar och medlemsandelar till totalt 3,1 miljarder euro (3,2).

Andelsbankernas ägarkunder samlar OP-bonus för sina bank-, försäkrings- och kapitalförvaltningsärenden. I januari–mars var värdet av nya bonus totalt 69 miljoner euro (56). Bonus användes för bank- och kapitalförvaltningstjänster för totalt 30 miljoner euro (30) och för försäkringspremier för skadeförsäkringsprodukter för 30 miljoner euro (28).

Ägarkundernas nytta av det rabatterade priset på paketet med dagliga hushållsbankstjänster uppgick till 8 miljoner euro (8) under rapportperioden. Ägarkunderna beviljades 15 miljoner euro (16) i koncentreringsrabatter på skadeförsäkringar. Dessutom köpte, sålde och bytte ägarkunderna andelar i de flesta fonder utan separata kostnader. Förmånens värde var 1 miljon euro (1).

Ovan nämnda OP-bonus och kundförmåner uppgick totalt till 93 miljoner euro (81), dvs. 32,1 procent (25,3) av OP Gruppens resultat före skatt och beviljade förmåner.

Den ränta som ackumulerats på Avkastningsandelar under rapportperioden uppskattas till sammanlagt 24 miljoner euro (23). Avkastningsmålet för Avkastningsandelarna för 2019 är en ränta på 3,25 procent (3,25).

I mars lanserade OP en gruppköpstjänst för sina ägarkunder. I den kan utvalda företag erbjuda ägarkunderna produkter och tjänster till nedsatt pris.

Företagsansvar

Företagsansvaret är en fast del av OP Gruppens affärsrörelse och strategi. Inom vårt arbete kring företagsansvaret beaktar gruppen det ekonomiska och sociala ansvaret samt miljöansvaret. OP Gruppens mål inom företagsansvaret är att vara en föregångare inom branschen i Finland. OP har förbundit sig till att iakttä de tio principerna om mänskliga rättigheter, rättigheter i arbetslivet, miljöprinciper och antikorruption i enlighet med FN:s Global Compact-initiativ. OP har sedan 2009 förbundit sig att iakttä FN:s principer för ansvarsfull placering.

OP Gruppens mål för att främja mångfalden är att det ska finnas minst 40 procent av vardera könet i bestämda chefsuppdrag. Vid slutet av mars var kvinnornas andel 26 procent (24).

I februari lanserade OP sitt första gröna obligationslån enligt OP Gruppens referensram Green Bond Framework. Det gröna obligationslånet på 500 miljoner euro är riktat till internationella ansvarsfulla institutionella placerare. Medlen som flyter in via lånet riktas till hållbar företagsfinansiering. De näringsgrenar som finansieras är förnybar energi, miljövänligt byggande (green buildings) och hållbar markanvändning med hållbart skogsbruk.

I mars steg OP:s rating från tidigare BB till A i en bedömning av MSCI, som specialiserat sig på hållbarhetsratingar. I den senaste bedömningen av Imug steg OP-Bostadslånebankens hållbarhetsrating i mars till B (positiv) från tidigare CC (neutral).

I mars publicerade OP ett databokslut som första aktör i finansbranschen i Finland. Databokslutet beskriver betydelsen av information samt den ansvarsfulla hanteringen, användningen och strategiska ledningen av information i OP. Databokslutet är en del av OP Gruppens företagsansvar samt öppna och transparenta verksamhetssätt.

I mars ordnade OP för första gången en Ekonomikunskapsvecka. Under den besökte experter från andelsbanker runt om i Finland skolor och ordnade evenemang för att förbättra de ungas ekonomikunskaper. Under veckan coachades tusentals unga. Cirka 25 000 niondeklassare från 400 skolor deltog 5.4.2019 i Förbundet för lärarna i historia och samhällsläras (FLHS) Ekonomikunskapsävling. OP är huvudsamarbetspartner för

tävlingen. Främjandet av de ungas förmåga att förstå finansiell information är en viktig del av OP Gruppens företagsansvar. Under hela året har OP som mål att via sitt ekonomikunskapsarbete nå totalt 60 000 unga.

Via OP:s årliga kampanj Sommarjobb på OP:s bekostnad donerar andelsbanker runt om i Finland sammanlagt nästan 700 000 euro till allmännyttiga föreningar för att sysselsätta unga. Under 2019 erbjuds 1 700 sommararbetsplatser inom tredje sektorn till 15–17-åriga ungdomar för två veckors tid.

Flerkanalstjänster

OP Gruppens servicenät består av flera kanaler: kontors-, nät-, mobil- och telefons-tjänster. OP-mobilen är kundernas huvudsakliga kanal för skötseln av dagliga ärenden. Personlig kundbetjäning erbjuds på kontor och digitalt. Gruppens mål är att erbjuda branschens bästa kundupplevelse i flera kanaler genom fortlöpande och betydelsefulla möten i alla kanaler.

Mobil- och nättjänster, mn inloggningar	1–3/2019	1–3/2018	Förändring, %
OP-mobilen	66,2	54,0	22,7 %
OP-företagsmobilen	2,2	1,2	77,5 %
Pivo	10,6	6,8	55,4 %
Op.fi	26,2	27,9	-6,1 %
	31.3.2019	31.12.2018	
Siirto-betalning, registrerade kunder	569 780	522 972	9,0 %

Trots att mobil- och nättjänsterna har växt, har OP Gruppen fortfarande landets mest omfattande kontorsnät med 361 kontor (365) runt om i Finland. Det egna kontorsnätet stöds dessutom av ett omfattande nätverk av ombud och partner som är särskilt viktigt vid försäljningen av skadeförsäkringar.

OP Gruppen har stor närvaro i de vanligaste sociala medierna, där den har sammanlagt cirka 430 000 följare (420 000). Utöver gruppens konton i sociala medier på rikspanet har många andelsbanker egna Facebook-sidor, där de delar publikationer som är avsedda för lokala kunder.

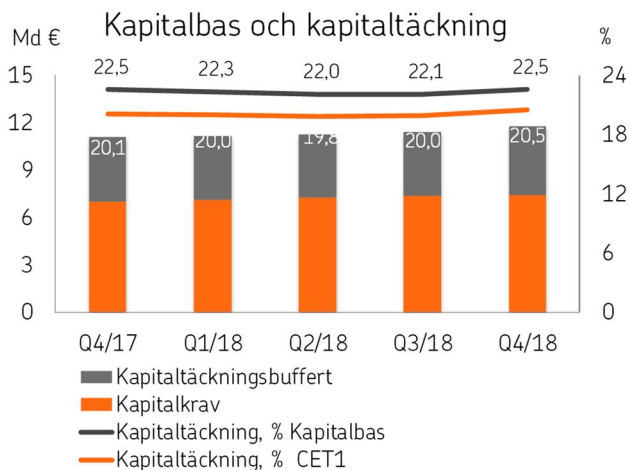
Kapitaltäckning

Kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

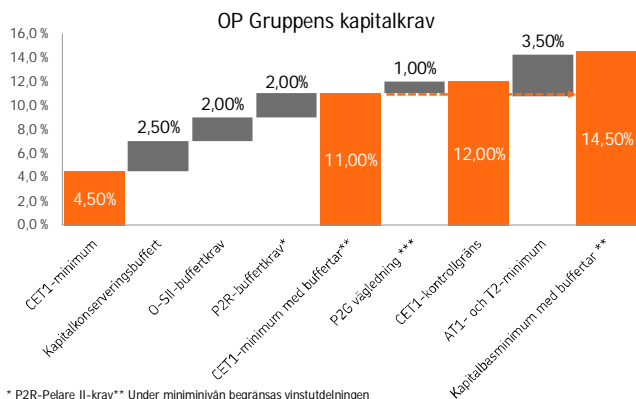
OP Gruppens kapitalbas uträknad enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (konglomeratlagen) överskred lagens minimibelopp med 3,5 miljarder euro (3,7). Kapitalkravet för Bankrörelsen steg till 14,5 procent beräknat på de riskvägda posterna (14,3). Gruppens kapitalbas i förhållande till minimikapitalbaskravet var 143 procent (147). Relationstalet var 155 procent utan de riskvikts-golv som ECB fastställt. Till följd av bankrörelsens buffertkrav och försäkringsbolagens solvenskrav beskriver minimigränsen för kapitaltäckningen enligt konglomeratlagen, 100 procent, den nivå inom vilken konglomeratet kan verka utan myndighetsåligganden på grund av underskridning av buffertar.

Kapitaltäckning för kreditinstitut

OP Gruppens CET1-kapitaltäckning var 20,2 procent (20,5). De riskviktsgolv som ECB fastställt sänkte kapitaltäckningen med 1,9 procentenheter.

Kapitaltäckningen i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet är stark i förhållande till den lagstadgade kapitaltäckningen och de kapitalkrav som ställs av myndigheterna. Den lagstadgade minimigränsen är 8 procent för kapitalrelationen och 4,5 procent för CET1-kapitaltäckningen. Kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent enligt kreditinstitutslagen, O-SII-buffettkravet på 2 procent och ECB:s P2R-krav höjer i praktiken den lägsta gränsen till 14,5 procent för kapitalrelationen och till 11 procent för CET1-kapitaltäckningen.

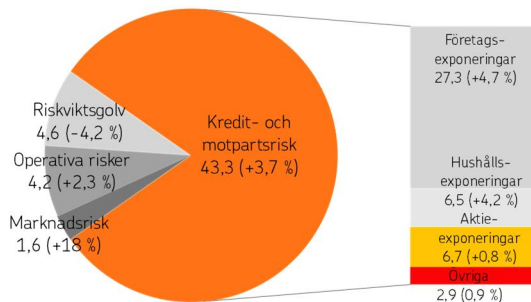

* P2R-Pelare II-krav** Under miniminivån begränsas vinstutdelningen
 *** P2G-vägledning som aktiverar effektiviserad övervakning, om underskrifts

Kärnprimärkapitalet i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet var 10,8 miljarder euro (10,7). Kärnprimärkapitalet ökade av bankrörelsens resultat, överföringen av det lagstadgade arbetspensionsansvaret och emissioner av Avkastningsandelar. Beloppet av Avkastningsandelarna i kärnprimärkapitalet var 3,0 miljarder euro (2,9).

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet uppgick till 53,8 miljarder euro (52,1), vilket är 3,2 procent större än vid slutet av 2018. Den lägsta gränsen för riskvikterna för hushållsexponeringar som ECB fastställt var 4,7 miljarder euro, och utan den var det totala riskvägda exponeringsbeloppet 49,1 miljarder euro och ökningen från årsskiftet 3,9 procent. De genomsnittliga riskvikterna för företags- och hushållsexponeringarna ökade något.

Totalt riskvägda exponeringsbelopp 31.3.2019
 53,8 md €
 (förändring från årets början 3,2 %)

Finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag behandlas i enlighet med ECB:s tillstånd som riskvägda poster. I aktieexponeringarna ingår 6,4 miljarder euro i riskvägda poster för gruppens interna innehav i försäkringsföretag med en riskvikt på cirka 280 procent.

Finansinspektionen fattar ett makrotillsynsbeslut kvartalsvis. Finansinspektionen beslöt i mars 2019 att tills vidare inte ställa något kontracykliskt buffettkrav för bankerna. För bolånen trädde en lägsta gräns för riskvikten på 15 procent i kraft vid början av 2018 för minst två år. Utan ECB:s lägsta gräns för riskvikten skulle Finansinspektionens lägsta gräns för riskvikt på 15 procent för bostadskrediter försvaga CET1-kapitaltäckningen med uppskattningsvis 1,4 procentenheter.

I de kommande EU-bestämmelserna ingår ett krav som beskriver skuldsättningsgraden, dvs. bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio). Bruttosoliditetsgraden för OP Gruppens bankrörelse är enligt nuvarande tolkningar uppskattningsvis 8,4 procent (8,6) enligt siffrorna vid slutet av rapportperioden. Bruttosoliditetsgraden förbättrades särskilt av en mer omfattande identifiering av icke-bindande limiter vid beräkningen. Enligt utkastet till bestämmelserna är miniminivån 3 procent.

Försäkring

Placeringarnas värdestegring ökade skade- och livförsäkringsbolagens kapitalbas. På motsvarande sätt ökade aktiernas värdestegring kapitalkravet. Solvensställningen var på samma nivå som vid årsskiftet.

	Skadeförsäkring		Livförsäkring	
	31.3. 2019	31.12. 2018	31.3. 2019	31.12. 2018
Kapitalbas, mn €* Kapitalkrav, mn €* Solvensprocent* Solvensprocent (utan beaktande av övergångsbestämmelse)	879 666 132 132	818 621 132 132	1 373 618 222 178	1 297 578 225 176

*med beaktande av övergångsbestämmelser

ECB:s tillsyn

OP Gruppen omfattas av Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn. OP Gruppen underrättades 2.2.2017 om att ECB beslutat att fastställa ett riskviktsgolv för OP Gruppens hushållsexponeringar. De relevanta lägsta gränser för riskvikter för

hushållsexponeringar som ECB fastställt är 15,4 procent för exponeringar med säkerhet i fastighet och 32,7 procent för privatkunders övriga exponeringar.

ECB har för OP Gruppen ställt ett buffertkrav som baserar sig på tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). Det buffertkrav som ECB fastställt och som gäller från 1.3.2019 (P2R) är 2 procent (1,75). Dessutom har ECB som kapitaltäckningsvägledning (P2G) fastställt 1,0 procent. Om gränsen överskrids påverkas t.ex. vinstutdelningen inte av det. Det buffertkrav som fastställts för OP Gruppen är en aning lägre än buffertkravet i snitt för de banker som lyder under ECB:s tillsyn.

Skulder i enlighet med lagen om resolution

Enligt bestämmelserna om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har resolutionsmyndigheten rätt att på ett sätt som påverkar placerarens ställning ingripa i villkoren för placeringsprodukter som banken emitterat.

Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB) i Bryssel. Kravet på OP Gruppens kapitalbas och nedskrivningsbara skulder (MREL) har fastställts till 12,2 miljarder euro, dvs. 27,6 procent, av det totala riskvägda exponeringsbeloppet vid slutet av 2016. OP Gruppens mål är att täcka MREL-kravet med kapitalbasen och övriga efterställda skulder. OP Gruppens MREL-relationstal var uppskattningsvis ungefär 38 procent vid årsskiftet 2018. SRB har fastställt OP Gruppens resolutionsstrategi, enligt vilken resolutionsåtgärderna riktas till OP Företagsbanken som är Single Point of Entry.

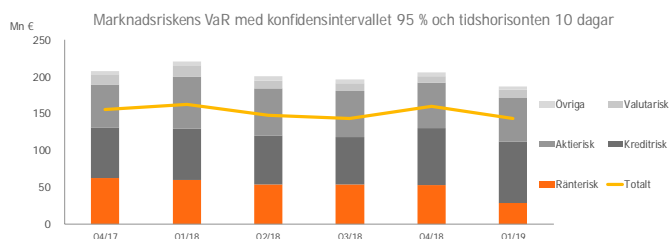
Riskposition

OP Gruppens riskposition har hållits stabil. Riskhanteringsförmågan är stark och tryggar verksamhetsförutsättningarna för gruppens affärsrörelse.

Den goda riskhanteringsförmågan och moderata målrisknivån höll kreditriskpositionen stabil.

OP Gruppens finansieringsposition och likviditet är goda. Tillgången på finansiering har hållits god. Under rapportperioden emitterade OP Gruppen långfristiga obligationslån för totalt 1,9 miljarder euro (3,3). Inlåningens andel av kreditstocken har hållits stabil under rapportperioden.

OP Gruppens marknadsriskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter gruppens marknadsrisk, var 143 miljoner euro (160) vid slutet av rapportperioden. I VaR ingår försäkringsföretagens totala omslutning, trading-funktionen, likviditetsreserven och gruppens treasurys ränteposition.

De operativa riskerna uppskattas i enlighet med målet vara moderata. Centralinstitutets omorganisering och ibruktagningen

av den nya verksamhetsmodellen samt takten för utvecklingen av tjänster ställer dock extra krav på hanteringen av operativa risker. De realiserade operativa riskerna medförde bruttokostnader för cirka 1,8 miljoner euro under rapportperioden.

Under rapportperioden stärktes compliance-funktionens resurser för att förbättra compliance-övervakningen och compliance-stödet.

Hushållsbank och Företagsbank

Bankrörelsens centrala risker är de kreditrisker som uppstår i kundrörelsen samt marknadsrisken.

Bankrörelsens kreditriskposition förblev stabil och riskerna måttfulla.

	OP Gruppen		Hushållsbank		Företagsbank	
	31.3.2019	31.12.2018	31.3.2019	31.12.2018	31.3.2019	31.12.2018
Exponeringar*, md €	113,3	110,1	75,8	74,1	37,5	36,0
exponeringar mot företag, md €	57,6	56,4	55,6	54,5	2,0	1,9
exponeringar mot privatkunder, md €	50,0	48,5	18,6	18,1	31,3	30,4
övriga exponeringar, md €	5,7	5,2	1,5	1,5	4,2	3,7
de bästa ratingklasserna**, %	69,3	70,6	73,4	74,9	60,3	61,1
övriga ratingklasser (exklusive fallerade), %	29,8	28,6	25,6	24,2	39,1	38,4
fallerade, %	0,8	0,8	1,0	0,9	0,6	0,5
fallerade***, md €	0,9	0,8	0,7	0,7	0,2	0,1
Problemfordringar****, md €	3,2	3,1	3,0	2,9	0,2	0,1
Problemfordringar av kredit- och garantistocken, %	3,5	3,4	4,5	4,5	0,8	0,6
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	1,1	1,0	1,3	1,3	0,5	0,4
Presterande exponeringar med anstånd av kredit- och garantistocken, %	2,4	2,4	3,2	3,2	0,3	0,2
Presterande exponeringar med anstånd av problemfordringarna, %	68,2	69,5	70,3	71,1	37,3	36,6

*I exponeringarna ingår inte OP Gruppens kreditinstitut jämte dotterföretag eller egetkapitalinstrument. Talen för jämförelseperioden har justerats i enlighet med nuvarande uppföljning.

**För privatkunder avtal i ratingklasserna A+-B-, för företagskunder exponeringar i ratingklasserna 1–5,5 (IG)

***För privatkunder avtal i ratingklassen F, för företagskunder exponeringar i ratingklasserna 11–12

****Med problemfordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker och exponeringar med anstånd på grund av kundens ekonomiska svårigheter. Exponeringar med anstånd är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter. Presterande fordringar med anstånd är nödlidande fordringar på provotid som redan har förbättrats eller exponeringar med anstånd som gäller avtal som inte har varit nödlidande. Ändringar i betalningsplanen som beror på annat än kundens ekonomiska svårigheter klassificeras inte som problemfordringar.

Inte en enda exponering mot en kund överskred tio procent av kapitalbasen efter förlustreserver och annan kreditriskreducering. Kapitalbasen som täcker exponeringar uppgick till 11,6 miljarder euro (11,4).

De viktigaste branscherna för exponeringar mot företag och bostadssammanslutningar	31.3.2019	31.12.2018**
Uthyrning och förvaltning av bostäder*, %	18,6	18,3
Tjänster, %	10,2	10,1
Uthyrning och förvaltning av övriga fastigheter, %	9,9	10,0
Övriga branscher, %	61,3	61,6
Totalt, %	100	100

*Av exponeringarna i branschen uthyrning och förvaltning av bostäder var 94,4 procent exponeringar i bostadssammanslutningar och 11,0 procent exponeringar med garantier från offentlig sektor.

**Talen för jämförelseperioden har justerats i enlighet med nuvarande uppföljning.

Ränterisken för segmentet Hushållsbank mätt med effekten av en räntesänkning på en procentenhet på räntenettet under 12 månader var vid slutet av mars -73 miljoner euro (-101). Ränteintäktsrisken beräknas enligt en ny modell för en tidsperiod på ett år, som fås genom att summan av ränteintäktsrisken för de tre följande åren divideras med tre. Jämförelseuppgiften har beräknats som effekten av en räntesänkning på en procentenhet på räntenettet för de följande 12 månaderna.

OP Gruppen förvaltade vid slutet av mars insättningar som omfattas av insättningsgarantin för ett totalbelopp på 36,7 miljarder euro (36,0). Ur insättningsgarantifonden ersätts högst 100 000 euro till varje kund i OP Gruppen.

Försäkring

Skadeförsäkring

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringsskulden, en oväntad förlängning av de förväntade livslängden för förmånstagare till försäkringsskulden för pensioner, nivån på den ränta som använts för att värdera försäkringsskulden samt differensen mellan försäkringsskuldens diskonteringsränta och marknadsräntorna.

En ökning i den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden för pensioner med 44 miljoner euro (45). En sänkning av den räntenivån som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 26 miljoner euro (23).

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker. Den viktigaste marknadsrisken i skadeförsäkringen är den förhöjande effekt som en nedgång i marknadsräntorna har på försäkringsskuldens värde och kapitalkravet.

Placeringarnas riskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var 54 miljoner euro (50) vid

slutet av rapportperioden. Inga betydliga förändringar skedde i placeringssportföljens tillgångsslagsfördelning. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats med räntederivat. Ränte- och kreditrisken i portföljen förblev stabil.

Livförsäkring

De centralaste riskerna i livförsäkringen är marknadsriskerna i livförsäkringens placeringstillgångar, räntan som tillämpats vid värderingen av försäkringsskuden samt att de försäkrades förväntade livslängd växer snabbare än beräknat.

En ökning i den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskuden med 27 miljoner euro (26). En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskuden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskuden med 31 miljoner euro (29).

Det finns en buffert för placeringsriskerna och riskerna i anslutning till förändringen i kundbeteendet i de separata försäkringsbestånd som överförs från Suomi-bolaget. Bufferten räcker till för att täcka en betydande negativ avkastning på placeringstillgångarna i de separata bestånden varefter OP Gruppen bär riskerna för bestånden. Buffertarna uppgick till totalt 336 miljoner euro (289) vid slutet av mars.

Placeringarnas riskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var 60 miljoner euro (56) vid slutet av rapportperioden. Inga betydliga förändringar skedde i placeringssportföljens tillgångsslagsfördelning. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats med räntederivat. Ränte- och kreditrisken i portföljen förblev stabil.

Övrig rörelse

De centrala riskerna inom Övrig rörelse är likviditetsreservens kredit- och marknadsriskerna samt likviditetsriskerna. Den väsentligaste marknadsriskfaktorn är hur förändringar i kreditspreaderna påverkar värdet av skuldebrev i likviditetsreserven.

Marknadsrisken i relation till marknadsvärdet av skuldebrev i likviditetsreserven (VaR 95 %) förblev stabil under rapportperioden. Inga betydande förändringar skedde i tillgångsslagsfördelningen.

OP Gruppen tryggar sin likviditet med en likviditetsreserv som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbanker och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven räcker till för att täcka finansieringsbehovet på kort sikt för det kända och uppskattade kassaflödet samt för likviditetsstressscenariet.

OP Gruppens likviditet och tillräckligheten hos likviditetsreserven följs upp bland annat med ett LCR-relationstal som mäter likviditetstäckningskravet. Enligt bestämmelserna ska LCR-relationstalet vara minst 100 procent. OP Gruppens LCR-relationstal var vid slutet av mars 158 procent (143).

Tillräckligheten hos OP Gruppens långfristiga finansiering följs upp bland annat med NSFR-relationstalet som mäter den strukturella finansieringsrisken. Bestämmelserna ställer inte ännu upp något minimikrav för NSFR-relationstalet. OP

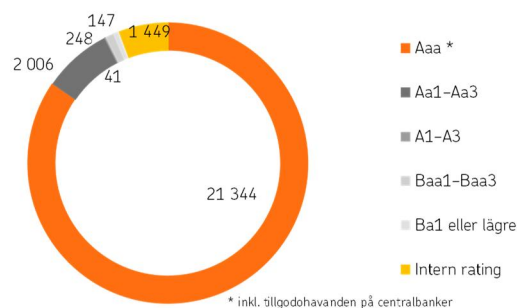
Gruppens NSFR-relationstal uppgick vid slutet av mars till 113 procent (111) enligt de nuvarande tolkningarna.

Likviditetsreserv

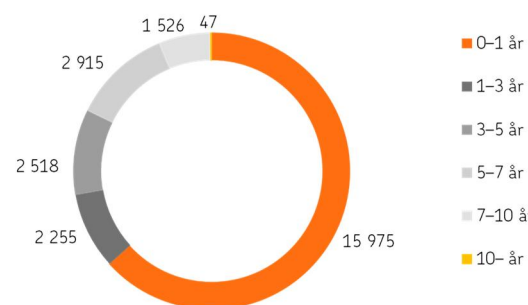
Md €	31.3.2019	31.12.2018	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	14,5	12,2	18,4
Skuldebrev som godtas som säkerhet	9,0	9,2	-2,1
Totalt	23,5	21,4	9,6
Fordringar som inte godtas som säkerhet	1,8	1,3	33,6
Likviditetsreserven till marknadsvärde	25,2	22,7	11,0
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,8	-0,7	15,1
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	24,4	22,0	10,9

Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar.

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating 31.3.2019, mn €

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet 31.3.2019, mn €

Rating

31.3.2019

Ratinginstitut	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	Stabila	AA-	Stabila
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila

OP Företagsbanken Abp har ratingar från Standard & Poor's Global Ratings Europe Limited och Moody's Investors Service Ltd. Vid bedömningen av OP Företagsbankens rating beaktar ratinginstituten hela OP Gruppens finansiella ställning.

Ratingarna ändrades inte under rapportperioden.

Segmentens resultat

OP Gruppens rörelsesegment är Hushållsbank (Bankrörelse för privatkunder och sme-företag), Företagsbank (Bankrörelse för företag och institutioner) och Försäkring (Försäkringsrörelse). Hälso- och välbefinnanderörelsen ingår i rörelsesegmentet Försäkring. Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet "Övrig rörelse". Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av OP Gruppens bokslut.

Hushållsbank

- Resultatet före skatt var 49 miljoner euro (66).
- Intäkterna minskade med 1,3 procent. Räntenettet ökade från jämförelseperioden med 5,9 procent och provisionsnettot med 1,2 procent. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 12 miljoner euro.
- Kostnaderna ökade med 2,5 procent till 301 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 7,1 procent på grund av stabiliseringsavgiften, utvecklingskostnaderna och volymökningen.
- Utlåningen ökade på ett år med 4,5 procent och inlåningen med 8,3 procent.
- Nedskrivningarna var 7 miljoner euro (14). De nödlidande fordringarna uppgick till 1,3 procent (1,3) av kredit- och garantistocken.
- De mest betydande utvecklingsåtgärder inom segmentet Hushållsbank gällde förnyelsen av system för betalning och finansiering, såsom utvecklingen av den digitala bolånetjänsten.

Nyckeltal

Mn €	1–3/2019	1–3/2018	Förändring, %	1–12/2018
Räntenetto	228	215	5,9	886
Provisionsnetto	188	185	1,2	677
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-13	-1		9
Övriga intäkter	10	19	-47,8	62
Intäkter totalt	413	418	-1,3	1 635
Personalkostnader	111	113	-1,6	225
Avskrivningar och nedskrivningar	10	13	-23,0	84
Övriga rörelsekostnader	181	169	7,1	678
Kostnader totalt	301	294	2,5	987
Nedskrivningar av fordringar	-7	-14	-47,8	33
OP-bonus till ägarkunder	-56	-44	25,3	-194
Resultat före skatt	49	66	-26,5	421
Kostnads-intäktrelationsrelation, %	73,0	70,3	2,7*	60,4
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	1,3	1,4	-0,1*	1,3
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,16	0,28	-0,12*	0,43
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,40	0,48	-0,08*	0,63
Mn €				
Uttaga bolån	1 627	1 667	-2,4	7 633
Uttaga företagskrediter	658	542	21,4	2 335
Förmedlade bostads- och fastighetsaffärer, st.	2 552	2 682	-4,8	12 158
Md €				
Utlåning	1–3/2019	1–3/2018	Förändring, %	1–12/2018
Bolån	38,7	37,6	2,9	38,6
Krediter till företag	7,6	7,3	4,5	7,4
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	19,5	18,1	7,6	19,1
Utlåning totalt	65,8	63,0	4,5	65,0
Garantier	0,6	0,6	8,5	0,6
Inlåning				
Daglig- och betalningsrörelseinsättningar	34,0	30,8	10,4	32,6
Placeringsinsättningar	18,6	17,7	4,8	18,1
Inlåning totalt	52,6	48,6	8,3	50,8

*Förändring i relationstalet

OP Gruppens segment Hushållsbank består av bankrörelse och kapitalförvaltning för privatkunder och sme-företag i andelsbankerna och centralinstitutskoncernen.

Utlåningen ökade på ett år med 4,5 procent till 65,8 miljarder euro. Studielånestocken har vuxit snabbt efter studiestödsreformen i augusti 2017. Vid slutet av mars var studielånestocken 1,5 miljarder euro, vilket innebär en tillväxt på 21 procent på ett år.

Bolåntagarna har haft historiskt låga räntor exceptionellt länge, och kundernas intresse för att skydda bolån och bostadssammanslutningars krediter mot en ränteuppgång har ökat. Av privatkundernas bolån var 21,5 procent (20,1) skyddade vid slutet av rapportperioden.

OP introducerade 2018 en digital bolånetjänst där kunden kan ansöka om och få ett bolånebeslut och en bolåneoffert snabbt och automatiskt på nätet. Före slutet av maj 2019 kommer alla andelsbanker att vara med i tjänsten.

Inlåningen ökade på ett år med 8,3 procent till 52,6 miljarder euro. Tillväxten består av såväl daglig- och betalningskonton som placeringsinsättningar.

Det totala antalet spar- och placeringskunder ökade under rapportperioden med nästan 2 500 och uppgick vid slutet av mars till cirka 798 000.

De bostads- och fastighetsaffärer som OP-Fastighetscentralerna förmedlade minskade med 4,8 procent från jämförelseperioden. Mäklarbranschen genomgår en stor brytning och konkurrensen blir allt stramare. Under de två senaste åren har OP-Fastighetscentralens verksamhet förnyats kraftigt bland annat

genom att lansera webbtjänsten OP Hem. Under våren förnyar OP-Fastighetscentralen sitt varumärke till OP Hem.

OP deltar i utvecklingen av en plattform för digitala bostadsaffärer (DIAS). Den byggs upp i samarbete mellan banker, fastighetsförmedlingsbranschen, teknikföretag och myndigheter. Digitaliseringen av bostadsaffärerna inleddes i början av 2019 och framskrider stegvis.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Hushållsbanks resultat före skatt var 49 miljoner euro (66). Räntenettet ökade med 5,9 procent till 228 miljoner euro till följd av att utlåningen ökade och kostnaderna för upplåningen minskade. Provisionsnettot ökade med 1,2 procent till 188 miljoner euro (185). Nettointäkterna från handeln minskade till -13 miljoner euro. Intäkterna minskade totalt med 1,3 procent.

Kostnaderna ökade med 2,5 procent till 301 miljoner euro. Personalkostnaderna minskade med 1,6 procent till 111 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 7,1 procent till 181 miljoner euro. ICT-kostnaderna ökade med 2 miljoner euro. ICT-kostnaderna ökade av satsningarna på utveckling och de ökade volymerna. På grund av en ändring i redovisningssättet ökade de övriga rörelsekostnaderna också av stabilitetsavgifterna på 10 miljoner euro till Verket för finansiell stabilitet. Kostnads-intäktssambandet var 73,0 procent (70,3).

Nedskrivningarna av fordringar minskade till 7 miljoner euro (14). De nödlidande fordringarna uppgick till 1,3 procent (1,3) av kredit- och garantistocken.

Företagsbank

- Resultatet före skatt var 56 miljoner euro (117).
- Intäkterna minskade med 17,7 procent. Räntenettet ökade från jämförelseperioden med 8,5 procent och provisionsnettot minskade med 13,2 procent. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 72,1 procent på grund av att realisationsvinsterna var mindre än under jämförelseperioden samt på grund av CVA-justeringen och ändringar i värderingsmodellerna för derivatpositionerna.
- Kostnaderna ökade till 76 miljoner euro (59). De övriga rörelsekostnaderna ökade med 59,2 procent närmast på grund av stabilitetsavgiften.
- Utlåningen ökade med 10,1 procent och inlåningen minskade med 1,8 procent på ett år. De av OP Gruppen förvaltade medlen ökade med 6,3 procent från årsskiftet.
- Nedskrivningarna var 5 miljoner euro (-10). De nödlidande fordringarna uppgick till 0,5 procent (0,4) av kredit- och garantistocken.
- De mest betydande satsningarna inom segmentet Företagsbank gällde förnyelsen av system för betalning, finansiering och kapitalförvaltning.

Nyckeltal

Mn €	1–3/2019	1–3/2018	Förändring, %	1–12/2018
Räntenetto	90	83	8,5	350
Provisionsnetto	28	33	-13,2	130
Nettointäkter från placeringsverksamhet	13	48	-72,1	165
Övriga intäkter	8	6	27,3	20
Intäkter totalt	140	170	-17,7	664
Personalkostnader	17	20	-16,7	45
Avskrivningar och nedskrivningar	5	5	16,2	21
Övriga rörelsekostnader	53	33	59,2	166
Kostnader totalt	76	59	29,3	232
Nedskrivningar av fordringar	-5	10	-148,3	-12
OP-bonus till ägarkunder	-4	-3	12,9	-14
Resultat före skatt	56	117	-52,6	408
Kostnads-intäktsrelation, %	54,1	34,5	19,7*	34,9
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	0,5	0,5	0,0*	0,4
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,77	1,73	-0,96*	1,43
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,81	1,77	-0,96*	1,47
Md €	31.3.2019	31.3.2018	Förändring, %	31.12.2018
Utlåning	22,5	20,4	10,1	22,3
Inlåning	11,2	11,4	-1,8	11,2
Förvaltade medel (brutto)				
Placeringsfonder	24,1	24,2	-0,7	22,7
Institutionella kunder	22,4	23,5	-4,6	21,5
Private Banking**	19,4	18,5	4,5	17,9
Fondanknutna försäkringsbesparingar***	10,5	10,1	4,4	9,8
Förvaltade medel totalt (brutto)	76,4	76,3	0,0	71,8
Mn €	1–3/2019	1–3/2018	Förändring, %	1–12/2018
Nettoförsäljning				
Private Banking-kunder	7	-3	366,7	67
Institutionella kunder	-38	291	-113,0	363
Nettoförsäljning totalt	-31	289	-110,6	430

*Förändring i relationstalet

**En del hör till segmentet Hushållsbank

***Hör till segmentet Försäkring

OP Gruppens segment Företagsbank består av bankrörelse samt kapitalförvaltning för företag och institutioner. Segmentet omfattar OP Företagsbanken Ab:s bankrörelse, OP Kapitalförvaltning Ab, OP-Fondbolaget Ab och OP Kiinteistösijoitus Oy.

Utlåningen ökade på ett år med 10,1 procent till 22,5 miljarder euro. Inlåningen minskade på ett år med 1,8 procent till 11,2 miljarder euro.

De mest betydande satsningarna inom segmentet Företagsbank gällde förnyelsen av system för betalning, finansiering och kapitalförvaltning. Under rapportperioden utvidgades tjänsten OP Bilfinansiering också till bilaffärer mellan konsumenter. OP Bilfinansiering beviljas av OP Företagsbanken Ab. Efterfrågan på kapitalmarknadsprodukter ökade från jämförelseperioden.

I april erbjöd OP sina kunder möjlighet att börja ta emot SEPA expressbetalningar i realtid från andra finansiella institut inom det gemensamma eurobetalningsområdet.

Det negativa sentimentet på placeringsmarknaden i slutet av 2018 kändes av ännu i början av 2019 och minskade efterfrågan på kapitalförvaltningsprodukter. Rapportperiodens nettoförsäljning var -31 miljoner euro och minskade med 110,6 procent från jämförelseperioden. De av OP Gruppen förvaltade medlen ökade från årsskiftet med 6,3 procent till 76,4 miljarder euro. I de förvaltade medlen ingick medel från företag som hör till OP Gruppen för cirka 11 miljarder euro (11).

Antalet fondandelsägare i OP-fonderna ökade under rapportperioden med cirka 5 000 brutto till 783 000 andelsägare. OP-fondernas Morningstar-klassificering var 3,1 (2,9).

Av placeringsfundsorderna gjordes 79 procent elektroniskt (80). Under rapportperioden riktades utvecklingssatsningarna inom kapitalförvaltningen till en omfattande systemutveckling. Inom fondplaceringarna utvecklades fonderna för ansvarsfull placering aktivt, och deras intresse bland placerarna har ökat.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Företagsbanks resultat före skatt var 56 miljoner euro (117). Intäkterna uppgick till 140 miljoner euro (170) och

kostnaderna till 76 miljoner euro (59). Kostnads-intäktrelationsrelationen försvagades till 54,1 procent (34,5). Räntenettet växte med 8,5 procent till 90 miljoner euro (83) till följd av att utlåningen ökat.

Segmentet Företagsbanks provisionsnetto var 28 miljoner euro (33). Provisionsnettot från kapitalförvaltningsrörelsen utgjorde 0,19 procent av bruttot av de förvaltade medlen. Det övriga provisionsnettot består främst av debiteringar inom OP Gruppen.

Segmentet Företagsbanks provisionsnetto

Mn €	1-3/2019	1-3/2018	Förändring, %
Fonder	25	23	11,4
Kapitalförvaltning	4	5	-22,9
Övriga	0	5	-108,0
Totalt	28	33	-13,2

Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 72,1 procent till 13 miljoner euro. Jämförelseperiodens nettointäkter från placeringsverksamheten ökade till följd av en realisationsvinst på 15 miljoner euro. CVA-justeringen till följd av ränteförändringar och andra marknadsförändringar försvagade resultatet med 7 miljoner euro, medan det under jämförelseperioden förbättrade resultatet med 3 miljoner euro. Ändringar i värderingsmodellerna för derivatpositionerna minskade nettointäkterna från placeringsverksamheten med 22 miljoner euro.

Kostnaderna ökade till 76 miljoner euro (59). Personalkostnaderna minskade med 16,7 procent till 17 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 59,2 procent till 53 miljoner euro. ICT-kostnaderna ökade med 8 miljoner euro. ICT-kostnaderna ökade av satsningarna på utveckling och de ökade volymerna. På grund av en ändring i redovisnings sättet ökade de övriga rörelsekostnaderna av stabilitetsavgiften på 13 miljoner euro till Verket för finansiell stabilitet.

Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 5 miljoner euro (-10). De nödlidande fordringarna uppgick till 0,5 procent (0,4) av kredit- och garantistocken.

Försäkring

- Resultatet före skatt var 88 miljoner euro (66), och det förbättrades av realisationsvinsterna från placeringsverksamheten.
- Premieintäkterna från skadeförsäkringen minskade med 1,1 procent (utan affärsrörelsen i Baltikum, som såldes 2018, ökade premieintäkterna med 3,6 procent).
- Intäkterna från placeringsverksamheten med beaktande av det tillfälliga undantaget var 72 miljoner euro (33). Nettointäkterna från placeringar värderade till verkligt värde var i skadeförsäkringen 42 miljoner euro (-13) och i livförsäkringen 25 miljoner euro (-8).
- Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent var 97,5 (93,2) och den operativa driftskostnadsprocenten 70,5 (65,6). Den operativa omkostnadsprocenten var 26,9 procent (27,7). Ökningen i skadeförsäkringens försäkringsersättningar försvagade försäkringsnettot.
- De fondanknutna försäkringsbesparingarna i livförsäkringen ökade från årsskiftet med 7 procent till 10,5 miljarder euro (9,8).
- Utvecklingsåtgärder riktades till de elektroniska tjänsterna och förnyelsen av bassystem.

Nyckeltal

Mn €	1–3/2019	1–3/2018	Förändring, %	1–12/2018
Premieintäkter	355	358	-1,1	1 466
Försäkringsersättningar	245	229	7,3	917
Livförsäkringens riskrörelse	7	7	2,4	29
Försäkringsnetto	117	137	-14,8	578
Livförsäkringens provisionsnetto	25	24	3,4	107
Skadeförsäkringens provisionsnetto	-11	-15	-	-52
Hälsa och välbefinnande, provisionsnetto	3	3	0,0	12
Provisionsnetto	16	11	45,7	68
Nettointäkter från placeringsverksamhet	129	12		70
Övriga nettointäkter	-2	1	-378,8	14
Intäkter totalt	260	160	62,2	730
Personalkostnader	33	30	11,8	127
Avskrivningar och nedskrivningar	13	16	-16,2	89
Övriga rörelsekostnader	65	65	-0,8	263
Kostnader totalt	111	110	0,4	480
OP-bonus till ägarkunder	-4	-5	-	-18
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-57	21		29
Resultat före skatt	88	66	32,3	260
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	1,26	0,92	0,34*	0,96
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	1,32	0,99	0,34*	1,02
Operativ totalkostnadsprocent (sf)	97,5	93,2		92,0
Operativ riskprocent (sf)	70,5	65,6		64,5
Operativ omkostnadsprocent (sf)	26,9	27,7		27,4
Operativ driftskostnadsprocent (lf)	40,0	34,3		36,4

sf = skadeförsäkring, lf = livförsäkring

*Förändring i relationstalet

OP Gruppens segment Försäkring består av skade- och livförsäkring samt hälso- och välbefinnanderörelsen. Till segmentet hör OP Försäkring Ab, A-Försäkring Ab, Försäkringsaktiebolaget Europeiska och OP-Livförsäkrings Ab samt Pohjola Hälsa Ab.

De mest betydande utvecklingsåtgärder riktades till utvecklingen av elektroniska tjänster och köptjänster, konvertering av det separata individuella livförsäkringsbeståndet till det nya systemet för skötsel av försäkringar samt den pågående förnyelsen av skadeförsäkringens bassystem. För fordonsförsäkringskunderna lanserades en ny 24/7-skadecall för skötsel av kaskoskador. Placeringsobjekten som kan anslutas

till fondanknutna försäkringar utvecklades aktivt, och på marknaden emitterades bl.a. nya strukturerade lån som togs väl emot.

Till följd av den goda utvecklingen i tillgångsvärdena ökade de fondanknutna försäkringsbesparingarna från årsskiftet med 7 procent till 10,5 miljarder euro (9,8). Nettoförsäljningen av fondanknutna försäkringar var -21 miljoner euro (139).

Pohjola Hälsa har preciserat sin strategi och koncentrerar sig i fortsättningen på ortopedi och idrottsklinikverksamhet. Som en del av förändringen säljer Pohjola Hälsa Ab sina

företagshälsövårdstjänster till Mehiläinen. Affären uppskattas förverkligas 1.6.2019.

Kunderna har varit nöjda med Pohjola Hälsas tjänster. NPS-talet som operationspatienterna gett var i januari–mars 96 (97).

Rapportperiodens resultat

Resultatet före skatt var 88 miljoner euro (66). Försäkringsnettot sjönk till 117 miljoner euro (137) till följd av att skadeförsäkringens försäkringsersättning ökat.

Skadeförsäkringens premieintäkter

Mn €	1–3/2019	1–3/2018	Förändring, %
Privatkunder	197	192	3,1
Företagskunder	157	151	4,2
Baltikum	-	16	-
Totalt	355	358	-1,1

I skadeförsäkringens ökade premieintäkterna från både privat- och företagskunderna. Premieintäkterna ökade med totalt 3,6 procent utan den sålda affärsrörelsen i Baltikum, som ingick i jämförelseperioden.

Utan siffrorna för Baltikum ökade försäkringsersättningarna med 10,1 procent. Skadekostnaden för nya storskador på egendom och verksamhet var större än under jämförelseperioden. Under januari–mars registrerades 26 (20) nya storskador på egendom och verksamhet, och skadekostnaden för egen räkning var för dem totalt 23 miljoner euro (18). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Förändringen i ersättningsansvaret för de lagstadgade pensionerna försvagade resultatet med 9 miljon euro (10).

Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren, utan inverkan av förändringen i diskonteringsräntan, försvagade det försäkringstekniska bidraget med -15 miljoner euro (5). Skadeförsäkringens operativa riskprocent exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 70,5 (65,6).

Provisionsnettot ökade med 45,9 procent sedan OP Gruppens interna provisionskostnader sjunkit.

Intäkter av placeringsverksamhet

mn €	1–3/2019	1–3/2018
Verkligt värde via övrigt totalresultat	52	15
Verkligt värde via resultatet	129	-40
Upplupet anskaffningsvärde	1	1
Livförsäkringsposter*	-57	39
Upplösning av diskontering (sf)	-7	-7
Intresseföretag	11	4
Nettointäkter från placeringsverksamhet	129	12
Tillfälligt undantag	-57	21
Totalt	72	33

*omfattar räntegottgörelser på kunders försäkringsbesparingar, förändringar i räntekompletteringar och övriga försäkringstekniska poster

samt förändringar i verkligt värde av fondanknutna placeringar och placeringar i de separata balansräkningarna.

Resultatet ökade av intäkterna från placeringsverksamheten, som med beaktande av det tillfälliga undantaget var 72 miljoner euro (33). Realisationsvinster från placeringar uppgick i skadeförsäkringens till 21 miljoner euro (4) och i livförsäkringens till 24 miljoner euro (5).

Försäkringsskuldens ränterisk skyddas med räntekompletteringar och räntederivat. Nettoförändringen för de kortfristiga räntekompletteringarna i livförsäkringens förbättrade resultatet med 11 miljoner euro (9). Räntekompletteringarna av försäkringsskulden utan de separata balansräkningarna var vid rapportperiodens slut 370 miljoner euro (373). Av räntekompletteringarna utgjorde 32 miljoner euro (78) kortfristiga räntekompletteringar.

Kostnaderna ökade med 0,4 procent till 111 miljoner euro. I jämförelseperioden ingår rörelsekostnader på 3,3 miljoner euro för affärsrörelsen i Baltikum, som såldes 2018. Skadeförsäkringens operativa omkostnadsprocent, som innehåller också de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 26,9 (27,7).

Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent var 97,5 (93,2). De operativa nyckeltalen innehåller inte avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp.

Placeringsverksamheten

Nyckeltal för skadeförsäkringens placeringsverksamhet

mn €	1–3/2019	1–3/2018
Nettointäkter från placeringar, mn €	42	-13
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %*	2,8	-0,1
Ränteplaceringarnas Running Yield, %	1,5	1,5
	31.3.2019	31.12.2018
Placeringsbestånd, mn €	3 804	3 730
Andelen placeringar på investeringsnivå, %	93	94
Fordringar med rating A, minst, %	61	62
Modifierad duration, %	4,4	4,3

*utan de derivat som säkrar ränterisken i försäkringsskulden

Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor.

Nyckeltal för livförsäkringens placeringsverksamhet*

mn €	1–3/2019	1–3/2018
Nettointäkter från placeringar, mn €	25	-8
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %**	2,4	0,0
Ränteplaceringarnas Running Yield, %	1,4	1,4
	31.3.2019	31.12.2018
Placeringsbestånd, mn €	3 625	3 644
Andelen placeringar på investeringsnivå, %	89	95
Fordringar med rating A, minst, %	61	66
Modifierad duration, %	4,2	4,1

*utan de separata balansräkningarna

**utan de derivat som säkrar ränterisken i försäkringsskulden

Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor. De separata balansräkningarna ingår inte i nettointäkterna från placeringarna.

Övrig rörelse

Nyckeltal

Mn €	1–3/2019	1–3/2018	Förändring, %	1–12/2018
Räntenetto	-15	-15	2,1	-48
Provisionsnetto	1	1	-15,4	6
Nettointäkter från placeringsverksamhet	14	22	-34,8	21
Övriga rörelseintäkter	146	133	9,5	548
Intäkter totalt	146	141	3,1	527
Personalkostnader	35	40	-12,3	120
Avskrivningar och nedskrivningar	30	33	-7,7	131
Övriga rörelsekostnader	75	80	-5,5	339
Kostnader totalt	141	153	-7,8	590
Nedskrivningar av fordringar	0	0	94,2	1
Resultat före skatt	5	-11	-	-64

Segmentet Övrig rörelse omfattar de funktioner som stöder de övriga segmenten. Till segmentet hör merparten av OP Andelslag, OP-Tjänster Ab och OP Företagsbanken Abp:s centralbanksfunktioner.

Rapportperiodens resultat

Resultatet före skatt för segmentet Övrig rörelse var 5 miljoner euro (-11). Resultatet förbättrades av att de övriga rörelseintäkterna ökade och att kostnaderna minskade. De totala intäkterna ökade med 3,1 procent till 146 miljoner euro.

Räntenettet för segmentet Övrig rörelse var -15 miljoner euro (-15). Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 34,8 procent till 14 miljoner euro. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade till följd av att realisationsvinsterna minskat med 9 miljoner euro.

De övriga rörelseintäkterna ökade med 9,5 procent till 146 miljoner euro till följd av att OP Gruppens interna debiteringar ökat.

Kostnaderna i segmentet Övrig rörelse minskade från jämförelseperioden med 7,8 procent till 141 miljoner euro. Personalkostnaderna minskade med 12,3 procent till 35 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar minskade med 7,7 procent till 30 miljoner euro. Avskrivningarna enligt plan ökade med 45,6 procent till 30 miljoner euro. Ökningen i avskrivningar berodde på de ökade satsningarna på utveckling under de senaste åren. Nedskrivningarna minskade med 12 miljoner euro från jämförelseperioden.

De övriga rörelsekostnaderna minskade med 5,5 procent till 75 miljoner euro sedan ICT-kostnaderna minskat med 5 miljoner euro.

Snittmarginalen för OP Gruppens skuldebrev inom marknadsupplåningen till seniorvillkor, TLTRO-II-upplåningen och säkerställda obligationslån var i mars 16 räntepoäng (14).

De säkerställda obligationslånen rapporteras som en del av segmentet Hushållsbank.

Investeringar och tjänsteutveckling

OP Gruppen investerar ständigt i utveckling av sin verksamhet och förbättring av kundupplevelsen. Centralinstitutet och dess dotterföretag svarar för utvecklingen av OP Gruppens tjänster. Av kostnaderna i anslutning till tjänsteutveckling består en betydande del av ICT-investeringar.

OP Gruppens utvecklingskostnader uppgick i januari–mars till 74 miljoner euro (100). Kostnaderna omfattar licensavgifter, köptjänster, andra externa kostnader i anslutning till projekt samt eget arbete. Av utvecklingskostnaderna har 34 miljoner euro (46) aktiverats.

Närmare information om OP Gruppens investeringar finns i de segmentvisa avsnitten i den här delårsrapporten.

Personal och ersättningar

Vid slutet av rapportperioden hade OP Gruppen 12 254 anställda (12 066). Antalet anställda var i genomsnitt 12 156 (12 241). Antalet anställda ökade under början av året bl.a. på grund av att den hyrda arbetskraften räknats med.

Antal anställda vid rapportperiodens slut

	31.3.2019	31.12.2018
Hushållsbank	7 657	7 515
Företagsbank	797	780
Försäkring	2 043	1 872
Övrig rörelse	1 757	1 899
Totalt	12 254	12 066

Under rapportperioden gick 64 personer (56) i pension från OP Gruppen. Medelåldern för de pensionerade var 62,0 år (61,8).

Ekonome magister, CIA Sakari Lehtinen (49) har utnämnts till revisionsdirektör för OP Gruppen från och med 1.5.2019. Han kommer att rapportera till OP Gruppens chefsdirektör Timo Ritakallio och OP Andelslags förvaltningsråds revisionskommitté.

OP Gruppens rörliga ersättningar fördelar sig på kortfristiga företagsvisa ersättningar och långfristiga ersättningar på grupplanet. OP Gruppens långfristiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen.

Ett långfristigt ersättningssystem har fastställts för ledningen för 2017–19. Dessutom fortsätter OP Gruppens personalfonds ersättningssystem med ettåriga intjäningsperioder.

Ersättningssystemen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om ersättningssystemen inom finansbranschen. Ersättningssystemet 2017–19 iaktar huvudprinciperna för den föregående treåriga intjäningsperioden.

Som långsiktiga målmätare har OP Andelslags förvaltningsråd uppställt OP Gruppens resultat före skatt, kundupplevelse och ökad användning av digitala tjänster (digital kommunikation). Målen på grupplanet är desamma såväl i ersättningssystemet för ledningen som i OP Gruppens personalfond.

Förändringar i OP Gruppens struktur

I OP Gruppens delårsrapport konsolideras vid slutet av rapportperioden totalt 155 andelsbanker (156) och OP Andelslagskoncernen.

Antalet andelsbanker minskade under rapportperioden genom att Mellilän Osuuspankki fusionerades med Niinjoen Osuuspankki. I samband med fusionen har Niinjoen Osuuspankkis firma ändrats till Niinijokivarren Osuuspankki. Verkställandet av fusionen registrerades 28.2.2019.

Merimaskun Osuuspankki har fusionerats med Åbonejdens Andelsbank. Verkställandet av fusionen registrerades 30.4.2019.

Kalkkisten Osuuspankki har fusionerats med Järvi-Hämeen Osuuspankki. Verkställandet av fusionen registrerades 30.4.2019.

Västra Nylands Andelsbank och Keski-Uudenmaan Osuuspankki har 28.2.2019 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Västra Nylands Andelsbank fusioneras med Keski-Uudenmaan Osuuspankki. I samband med fusionen ändras Keski-Uudenmaan Osuuspankkis firma till Uudenmaan Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.9.2019.

Akaan Osuuspankki, Urjalan Osuuspankki och Valkeakosken Osuuspankki har 7.3.2019 godkänt en fusionsplan enligt vilken Akaan Osuuspankki och Valkeakosken Osuuspankki fusioneras med Urjalan Osuuspankki. I samband med fusionen ändras bankens firma till Etelä-Pirkanmaan Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.8.2019.

Sonkajärven Osuuspankki och Ylä-Savon Osuuspankki har 14.3.2019 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Sonkajärven

Osuuspankki fusioneras med Ylä-Savon Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.8.2019.

Kannuksen Osuuspankki och Suomenselän Osuuspankki har 18.3.2019 och 13.3.2019 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Kannuksen Osuuspankki fusioneras med Suomenselän Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.10.2019.

OP Försäkring Ab och Försäkringsaktiebolaget Europeiska har 15.3.2019 godkänt en fusionsplan enligt vilken Försäkringsaktiebolaget Europeiska fusioneras med OP Försäkring Ab. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.10.2019. Fusionen kräver samtycke av Finansinspektionen.

OP Gruppen tar i bruk namnet Pohjola i skadeförsäkringsrörelsen från och med 1.6.2019, då OP Försäkring Ab:s firma ändras till Pohjola Försäkring Ab. Samtidigt ändras Pohjola Hälsa Ab:s firma till Pohjola Sjukhus Ab.

OP Andelslags förvaltning

OP Gruppens centralinstitut (OP Andelslag) ordinarie andelsstämma hölls 20.3.2019.

Till förvaltningsrådet omvaldes följande förvaltningsrådsledamöter som stod i tur att avgå för en treårsperiod som slutar 2022: företagare Leif Enberg, advokat Taija Jurmu, lektor Marja-Liisa Kaakko, professor Petri Sahlström och lektor Mervi Väisänen.

Till nya förvaltningsrådsledamöter valdes verkställande direktör Mika Helin, verkställande direktör Saila Rosas, jord- och skogsbruksföretagare Timo Saukkonen samt företagare Carolina Sandell. Med undantag för Mika Helin och Saila Rosas är de nya ledamöternas mandattid i förvaltningsrådet 2019–2022. Mika Helins mandattid är 2019–2020 och Saila Rosas 2019–2021.

Förvaltningsrådet har sammanlagt 36 ledamöter.

Vid sitt konstituerande möte valde förvaltningsrådet sitt presidium. Till ordförande omvaldes professor i nationalekonomi Jaakko Pehkonen och till vice ordförande lektor i marknadsföring Mervi Väisänen och verkställande direktör Olli Tarkkanen.

Utöver presidiet spelar förvaltningsrådets fem utskott en central roll i förvaltningsrådets arbete. Förvaltningsrådets ordförande är också ordförande för förvaltningsrådets arbetsutskott, ersättningskommittén och nomineringskommittén för centralinstitutskoncernens ledning. Ordförande för förvaltningsrådets revisionskommitté är EM Riitta Palomäki och ordförande för riskhanteringskommittén är EM, styrelseordförande Arto Ylimartimo.

Andelsstämman beslöt 20.3.2019 att ändra centralinstitutets stadgar. Syftet med stadgeändringen är att vid centralinstitutet övergå till en trestegsförvaltning (chefsdirektören som arbetar som verkställande direktör – styrelsen – förvaltningsrådet) där centralinstitutet i stället för den nuvarande interna direktionen har en styrelse som består av ledamöter som inte är direktörer vid centralinstitutet. I den nya förvaltningsmodellen ska styrelsen

ansvara för beslutsfattandet vid centralinstitutet med undantag av sådana principbeslut som är betydande för hela OP Gruppen, vilka enligt bestämmelserna i stadgarna ska fastställas av förvaltningsrådet. Dessutom ansvarar styrelsen för övervakningen av centralinstitutet och förvaltningsrådets nuvarande kommittéer (riskhanterings-, revisions- och ersättningskommittén) blir kommittéer under styrelsen. De godkända stadgarna och den förvaltningsmodell som ingår i dem träder i kraft 1.1.2020.

Den ordinarie andelsstämman valde revisionssammanslutningen KPMG Oy Ab till revisor för räkenskapsperioden 2019. KPMG Oy Ab har till huvudansvarig revisor utsett CGR Juha-Pekka Mylén.

Händelser efter rapportperioden

OP Andelslag har beslutat kartlägga möjligheterna att sälja fastigheten i Vallgård. Fastigheten i Vallgård ägs av OP Gruppen och omfattar ett kvarter i Vallgård i Helsingfors. Kvarteret blev i sin helhet färdigt 2017. Vid en eventuell försäljning skulle OP Gruppen fortsätta sin verksamhet i fastigheten med ett långfristigt hyresavtal.

ECB gav 25.4.2019 som en del av TRIM-granskningen (Targeted Review of Internal Models) OP Gruppen ett beslut om hushållsexponeringar. Beslutet ökar de riskvikter för bolån som används i OP Gruppens kapitaltäckningsanalys från nuvarande 6 procent till cirka 12 procent. Ökningen av riskvikterna gäller tills vidare, tills kvalitetskraven i beslutet har uppfyllts. Beslutet inverkar inte på OP Gruppens kapitaltäckning i nuläget, eftersom både det IRBA-riskviktsgolv som ECB tidigare fastställt och det riskviktsgolv på 15 procent som Finansinspektionen tidigare fastställt för bolån också är i kraft.

OP Gruppen utreder sitt strategiska mål på sikt för en gruppstruktur som ska trygga gruppens fortlöpande framgång. I utredningsarbetet och diskussionerna kring gruppens framtid deltar alla gruppens förvaltningsorgan och arbetet uppskattas vara färdigt under 2020.

Utsikter för återstoden av året

Finansbranschens omvärld har hållit sig rätt gynnsam. De låga räntorna och den dryga likviditeten höjde börskurserna kraftigt i början av året, trots att den geopolitiska osäkerheten och oron för en uppbromsning i världsekonomin kastade sin skugga över marknadsentimentet. Å andra sidan bromsar de låga marknadsräntorna fortfarande upp tillväxten i bankernas räntenetto och försvagar intäkterna från försäkringsbolagens ränteplaceringar.

De viktigaste strategiska riskerna inom finansbranschen förknippas med förändringar i konkurrensmiljön till följd av den tekniska utvecklingen. Finansbranschens nya företag, som handlar enligt den digitala marknadens spelregler, utmanar intjäningsmodellerna hos de traditionella finansbolagen. I kundbeteendet blir kravet på ansvarsfull verksamhet ett allt viktigare kriterium vid valet av företag och tjänsteleverantör.

OP Gruppens resultat före skatt 2019 uppskattas bli mindre än 2018. De viktigaste osäkerhetsfaktorerna för resultatet ansluter

sig till förändringarna i ränte- och placeringsmiljön, tillväxttakten på marknaden, förändringarna i konkurrensläget samt nedskrivningarna.

Alla prognoser och bedömningar i den här delårsrapporten grundar sig på rådande uppfattning om den ekonomiska utvecklingen. De faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Resultaträkning

Mn €	Not	1-3/2019	1-3/2018
Räntenetto	3	285	281
Försäkringsnetto	4	109	127
Provisionsnetto	5	234	232
Nettointäkter från placeringsverksamhet	6	156	80
Övriga rörelseintäkter		9	12
Intäkter totalt		793	732
Personalkostnader		197	204
Avskrivningar och nedskrivningar		59	66
Övriga rörelsekostnader	7	210	187
Kostnader totalt		465	456
Nedskrivningar av fordringar	8	-11	-4
OP-bonus till ägarkunder		-64	-52
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-55	19
Resultat före skatt		197	239
Inkomstskatter		41	53
Periodens resultat		156	186
Fördelning:			
Periodens resultat hänförligt till ägarna		155	183
Periodens resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		1	3
Periodens resultat		156	186

Rapport över totalresultat

Mn €	Not	1-3/2019	1-3/2018
Periodens resultat		156	186
Poster som inte omklassificeras till resultatet			
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		-8	15
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet			
Förändring i fonden för verkligt värde			
Värdering till verkligt värde		83	-52
Säkring av kassaflöde		70	-6
Tillfälligt undantag (overlay approach)		56	-19
Omräkningsdifferenser		0	0
Inkomstskatter			
Poster som inte omklassificeras till resultatet			
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		2	-3
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet			
Värdering till verkligt värde		-17	10
Säkring av kassaflöde		-14	1
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-11	4
Periodens totalresultat		317	137
Fördelning av totalresultat:			
Periodens totalresultat hänförligt till ägarna		316	134
Periodens totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		1	3
Periodens totalresultat		317	137

Balansräkning

Mn €	Not	31.3.2019	31.12.2018
Kontanta medel		14 566	12 350
Fordringar på kreditinstitut		187	183
Derivatinstrument	16	4 451	3 643
Fordringar på kunder	18	88 022	87 081
Investeringsstillgångar		23 855	23 050
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal		10 471	9 771
Immateriella tillgångar		1 482	1 490
Materiella tillgångar		787	737
Övriga tillgångar		2 273	1 875
Skattefordringar		224	209
Tillgångar totalt		146 318	140 387
Skulder till kreditinstitut		4 872	4 807
Derivatinstrument		3 221	2 992
Skulder till kunder		67 395	66 112
Försäkringsskuld	9	9 812	9 476
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	9	10 511	9 812
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10	32 510	30 458
Avsättningar och övriga skulder		3 642	2 617
Skatteskulder		969	921
Efterställda skulder		1 353	1 358
Skulder totalt		134 285	128 552
Eget kapital			
OP Gruppens ägares andel			
Andelskapital			
Medlemsandelar		199	199
Avkastningsandelar		2 951	3 042
Fonden för verkligt värde	11	174	7
Övriga fonder		2 184	2 183
Akkumulerade vinstmedel		6 351	6 250
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		175	154
Eget kapital totalt		12 033	11 835
Skulder och eget kapital totalt		146 318	140 387

Rapport över förändringar i eget kapital

Mn €	Eget kapital som hör till ägare					Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Akkumulerade vinstmedel	Totalt		
Eget kapital 31.12.2017	3 097	176	2 173	5 536	10 982	101	11 084
Effekten av övergången till IFRS 9 1.1.2018		-28		-30	-57		-57
Eget kapital 1.1.2018	3 097	148	2 173	5 506	10 925	101	11 026
Periodens totalresultat		-61	0	195	134	3	137
Periodens resultat				183	183	3	186
Övrigt totalresultat		-61	0	12	-49		-49
Vinstutdelning				-51	-51		-51
Ändringar i medlems- och avkastningsandelar	-78				-78		-78
Fondöverföringar			-2	2			0
Övriga				8	8	18	26
Eget kapital 31.3.2018	3 019	88	2 171	5 660	10 938	122	11 060

Mn €	Eget kapital som hör till ägare					Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde*	Övriga fonder	Akkumulerade vinstmedel	Totalt		
Eget kapital 1.1.2019	3 241	7	2 183	6 250	11 681	154	11 835
Periodens totalresultat		167	0	149	316	1	317
Periodens resultat				155	155	1	156
Övrigt totalresultat		167		-6	160		160
Vinstutdelning				-47	-47	-3	-49
Ändringar i medlems- och avkastningsandelar	-91				-91		-91
Intresseföretagsöverföringar					0		0
Fondöverföringar			1	-1	0		0
Övriga				0	0	22	22
Eget kapital 31.3.2019	3 150	174	2 184	6 351	11 858	175	12 033

Kassaflödesanalys

Mn €	Not	1-3/2019	1-3/2018
Kassaflöde från rörelsen			
Räkenskapsperiodens resultat		156	186
Justeringar i räkenskapsperiodens resultat		92	383
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar		-1 673	-1 665
Fordringar på kreditinstitut		25	14
Derivatinstrument		10	-18
Fordringar på kunder		-882	-925
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse		32	-98
Investeringsstillgångar		-333	-307
Övriga tillgångar		-526	-331
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder		2 252	-1 020
Skulder till kreditinstitut		-38	-564
Derivatinstrument		-11	1
Skulder till kunder		1 284	-602
Försäkringskuld		56	7
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal		129	2
Avsättningar och övriga skulder		832	137
Betald inkomstskatt		-48	-55
Erhållna utdelningar		19	5
A. Kassaflöde från rörelsen totalt		798	-2 166
Kassaflöde från investeringar			
Anskaffning av dotterföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten		0	0
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar		-39	-58
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar		1	5
B. Kassaflöde från investeringar totalt		-39	-53
Kassaflöde från finansiering			
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökning		9 405	6 276
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar		-7 827	-5 392
Andels- och aktiekapital, ökning		101	143
Andels- och aktiekapital, minskningar		-192	-221
Utdelningar och räntor på andelskapital			-13
C. Kassaflöde från finansiering totalt		1 487	794
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)		2 246	-1 425
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden		12 423	13 245
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden		14 669	11 819
Erhållna räntor		431	451
Betalda räntor		-216	-261
Likvida medel			
Kontanta medel		14 566	11 670
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut		103	149
Totalt		14 669	11 819

Segmentrapportering

Uppgifter enligt segment

Kapitaliseringen av segmenten baserar sig på den kapitaltäckningsanalys som OP Gruppen upprättat i enlighet med kreditinstitutslagen. Kapital har allokerats till segmenten Hushållsbank och Företagsbank så att kärnprimärkapitalrelationen (CET1) är 22 procent (21). Till segmentet Försäkring har allokerats kapital så att skadeförsäkringens solvensprocent (SII) är 120 (120) och livförsäkringens solvensprocent är 130 (130). Allokeringen av kapital inverkar på den koncerninterna ränta som segmentet betalar.

Resultatet för januari–december 2019, Mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Räntenetto	228	90	-3	-15	-15	285
varav interna nettoresultat före skatt	0	-2	-3	4		
Försäkringsnetto			117		-8	109
Provisionsnetto	188	28	16	1	0	234
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-13	13	129	14	12	156
Övriga rörelseintäkter	10	8	1	146	-156	9
Intäkter totalt	413	140	260	146	-166	793
Personalkostnader	111	17	33	35	0	197
Avskrivningar och nedskrivningar	10	5	13	30	0	59
Övriga rörelseintäkter	181	53	65	75	-164	210
Kostnader totalt	301	76	111	141	-164	465
Nedskrivningar av fordringar	-7	-5	0	0	0	-11
OP-bonus till ägarkunder	-56	-4	-4		0	-64
Tillfälligt undantag (overlay approach)			-57		2	-55
Resultat före skatt	49	56	88	5	0	197

Resultatet för januari–december 2018, Mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Räntenetto	215	83	-4	-15	1	281
varav interna nettoresultat före skatt	0	-1	-3	3		
Försäkringsnetto			137		-9	127
Provisionsnetto	185	33	11	1	1	232
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-1	48	12	22	0	80
Övriga rörelseintäkter	19	6	4	133	-150	12
Intäkter totalt	418	170	160	141	-158	732
Personalkostnader	113	20	30	40	0	204
Avskrivningar och nedskrivningar	13	5	16	33	0	66
Övriga rörelseintäkter	169	33	65	80	-160	187
Kostnader totalt	294	59	110	153	-160	456
Nedskrivningar av fordringar	-14	10		0	0	-4
OP-bonus till ägarkunder	-44	-3	-5		0	-52
Tillfälligt undantag (overlay approach)			21		-2	19
Resultat före skatt	66	117	66	-11	0	239

Balansräkning 31.3.2019, Mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Kontanta medel	74	19	690	14 460	-677	14 566
Fordringar på kreditinstitut	12 342	115	31	9 139	-21 439	187
Derivatinstrument	460	4 059	298	348	-715	4 451
Fordringar på kunder	65 690	23 218	0	15	-900	88 022
Investeringsstillgångar	-502	1 192	10 495	17 911	-5 241	23 855
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			10 471			10 471
Immateriella tillgångar	51	230	808	396	-3	1 482
Materiella tillgångar	383	2	143	270	-11	787
Övriga tillgångar	232	354	1 087	781	-182	2 273
Skattefordringar	109	4	24	77	11	224
Tillgångar totalt	78 838	29 194	24 047	43 397	-29 158	146 318
Skulder till kreditinstitut	8 547	679		17 370	-21 725	4 872
Derivatinstrument	245	3 489	57	186	-756	3 221
Skulder till kunder	52 647	11 309		4 721	-1 282	67 395
Försäkringskuld			9 812			9 812
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal			10 511			10 511
Skuldebrev emitterade till allmänheten	11 486	1 318		19 827	-121	32 510
Avsättningar och övriga skulder	576	1 082	777	1 351	-145	3 642
Skatteskulder	447	3	155	366	-1	969
Efterställda skulder	41	-27	380	1 354	-395	1 353
Skulder totalt	73 990	17 853	21 691	45 175	-24 424	134 285
Eget kapital						12 033

Balansräkning 31.12.2018, Mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Kontanta medel	82	19	685	12 199	-634	12 350
Fordringar på kreditinstitut	10 820	125	21	10 109	-20 892	183
Derivatinstrument	275	3 448	156	185	-421	3 643
Fordringar på kunder	64 914	23 009	0	15	-857	87 081
Investeringsstillgångar	-480	908	10 246	17 625	-5 249	23 050
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			9 771			9 771
Immateriella tillgångar	49	230	806	408	-3	1 490
Materiella tillgångar	362	0	139	248	-11	737
Övriga tillgångar	217	-153	971	1 299	-459	1 875
Skattefordringar	112	3	17	66	11	209
Tillgångar totalt	76 350	27 589	22 811	42 153	-28 515	140 387
Skulder till kreditinstitut	9 612	606		15 802	-21 214	4 807
Derivatinstrument	157	3 025	37	259	-486	2 992
Skulder till kunder	50 792	11 382		5 089	-1 152	66 112
Försäkringskuld			9 476			9 476
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal			9 812			9 812
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10 120	1 011		19 492	-165	30 458
Avsättningar och övriga skulder	554	642	788	1 029	-396	2 617
Skatteskulder	433	3	119	365	0	921
Efterställda skulder	41	-24	380	1 356	-395	1 358
Skulder totalt	71 709	16 645	20 612	43 394	-23 808	128 552
Eget kapital						11 835

Noter

1. Redovisningsprinciper
2. Nyckeltal och formler för nyckeltalen
3. Rantenetto
4. Försäkringsnetto
5. Provisionsnetto
6. Nettointäkter från placeringsverksamhet
7. Övriga rörelsekostnader
8. Nedskrivningar av fordringar
9. Försäkringsrörelsens skulder
10. Skuldebrev emitterade till allmänheten
11. Fonden för verkligt värde efter skatt
12. Ställda säkerheter
13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder
14. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
15. Åtaganden utanför balansräkningen
16. Derivatinstrument
17. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om netting
18. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
19. Riskpositionen i Försäkring-segmentets placeringsverksamhet
20. Riskpositionen i de separata balansräkningarnas placeringsverksamhet
21. Kapitaltäckning för kreditinstitut
22. Exponeringar enligt ratingklass
23. Försäkringsbolagens solvens
24. OP Gruppens kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat
25. Närstående transaktioner

Not 1. Redovisningsprinciper

Delårsrapporten har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 (Delårsrapportering) och de principer för upprättandet av bokslutet som redogjorts för i koncernens bokslut 2018.

Delårsrapporten är oreviderad. Alla siffror i delårsrapporten har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Delårsrapporten offentliggörs på finska, svenska och engelska. Den finska versionen är den officiella version som gäller, ifall det finns konflikter mellan språkversionerna.

Ändringar i presentationssättet

Ränteutäkten och räntekostnaderna för skuldebrev och derivatinstrument som innehas för handel, vilka tidigare redovisats i räntenettet, redovisas från 1.1.2019 bland nettoutäkten från placeringsverksamhet. Ändringen har utförts retroaktivt. Från räntenettet för jämförelseperioden 1–3/2018 överfördes nettoräntor för totalt 1 miljon euro till nettoutäkten från placeringsverksamhet (9 miljoner euro 1–12/2018). I samband med ändringen preciserades också hur posterna inom räntenettet presenteras.

Resultatregleringsräntorna för skuldebrev och derivatinstrument som innehas för handel, vilka tidigare redovisats i räntenettet bland övriga tillgångar och skulder, redovisas från 1.1.2019 i posten Derivatinstrument i balansräkningen. Samtidigt preciserades nettningförfarandet för räntorna på de här avtalen. Ändringen har utförts retroaktivt. Till följd av ändringen har bland aktiva i jämförelseperiodens balansräkning 31.12.2018 övriga fordringar minskat med 159 miljoner euro, placeringstillgångarna ökat med 3 miljoner euro och derivatinstrumenten ökat med 161 miljoner euro. Avsättningar och övriga skulder bland passiva i balansräkningen minskade med 168 miljoner euro, derivatinstrumenten ökade med 172 miljoner euro och skuldebrev emitterade till allmänheten ökade med 2 miljoner euro. Till följd av ändringarna ökade balansomslutningen med sammanlagt 5 miljoner euro 31.12.2018.

Egendom som tagits om hand av bolaget i samband med skaderegleringen eller ostridiga regressfordringar i anslutning till skadorna dras av från försäkringsskulden från 1.1.2019. Tidigare redovisades de här posterna, totalt 62 miljoner euro, bland övriga tillgångar i balansräkningen.

Standarden IFRS 16 Leasingavtal i bruk 1.1.2019

OP Gruppen tog i bruk standarden IFRS 16 Leasingavtal 1.1.2019. Sedan dess har leasingavtal som leasats ut redovisats i balansräkningen som en nyttjanderättspost och som leasingavtalsskuld. OP Gruppen tillämpade vid övergången en begränsat retroaktiv metod, varvid den inte justerade uppgifterna för jämförelseåret. Effekterna av övergången till standarden och en övergångskalkyl har redovisats i noterna till OP Gruppens bokslut 2018. Avtal som leasats ut omfattar främst leasingavtal för verksamhetslokaler. De nyttjanderätter som leasats ut redovisas bland immateriella tillgångar och de skrivs i regel av under leasingperioden. Motsvarande leasingkund redovisas bland avsättningar och övriga skulder och räntekostnaderna för dem i räntenettet. Ledningens prövning har tillämpats för att bedöma leasingperioden för de leasingavtal som gäller samt för att som ränta på tilläggs krediter fastställa den ränta som OP Gruppens centralbank noterar och med vilken centralbanken ger andelsbankerna och OP Gruppens dotterföretag kredit. Nyttjanderättsposten 31.3.2019 uppgick till 57 miljoner euro.

Nya segment 1.1.2019

Förvaltningsrådet vid OP Gruppens centralinstitut beslöt 6.6.2018 om en ny arbetsfördelning för direktionen vid OP Gruppens centralinstitut, vilket förändrade segmentstrukturen från början av 2019. OP Gruppen inledde rapporteringen i enlighet med de nya segmenten i delårs- och bokslutsrapporteringen från och med den första delårsrapporten 2019. Segmentuppgifterna för jämförelseåret 2018 har justerats att motsvara den nya segmentindelningen.

Rörelsesegment

OP Gruppens rörelsesegment är Hushållsbank, Företagsbank och Försäkring. Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet "Övrig rörelse". Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av OP Gruppens bokslut. Segmentindelningen och presentationen baserar sig på ledningens rapportering. Segmentens resultat och lönsamhet följs upp på planet resultat före skatt.

I rörelsesegmentet Hushållsbank ingår som bolag andelsbankerna, OP-fastighetscentralerna, OP-Kortbolaget Abp, OP-Bostadslånebanken Abp, Pivo Wallet Oy, OP Co-ride Oy och OP-Kundtjänster Ab. Räntenettet är den största inkomstposten i segmentet. Intäkter genereras också som provisionsintäkter och från placeringsverksamheten. Kostnader uppkommer främst av

personalkostnader och ICT-kostnader, kostnaderna för kontorsnätet och OP-bonus till ägarkunderna. Det mest betydande riskslaget i affärsrörelsen är kreditrisken, men till affärsrörelsen ansluter sig också marknadsrisker och operativa risker.

I rörelsesegmentet Företagsbank ingår som bolag OP Företagsbanken Abp (exkl. centralbanksfunktionerna), OP Säilytys Oy, OP Kapitalförvaltning Ab, OP Kiinteistösjointus Oy, Checkout Finland Oy och OP-Fondbolaget Ab. Räntenettet är den största inkomstposten i segmentet. Intäkter flyter också in som provisionsintäkter från bankrörelsen och kapitalförvaltningen samt från placeringsverksamheten. Kostnaderna utgörs till största delen av personalkostnader och ICT-kostnader. Det mest betydande riskslaget i affärsrörelsen är kreditrisken, men till affärsrörelsen ansluter sig också marknadsrisker och operativa risker.

I rörelsesegmentet Försäkring ingår affärsrörelsen vid OP Gruppens skadeförsäkringsbolag, dvs. OP Försäkring Ab, Skadeförsäkringsaktiebolaget Europeiska, A-Försäkring Ab samt livförsäkringsbolaget OP-Livförsäkrings Ab. Till segmentets produkter hör skadeförsäkringar och livförsäkringar för företagskunder och privatkunder. Affärsrörelsens intäkter består till största delen av premieintäkter, provisionsintäkter och nettointäkter från placeringsverksamheten. I segmentet ingår också Pohjola Hälsa Ab, vars resultat uppkommer av läkararvoden samt av intäkter för ingrepp och diagnostik. De mest betydande riskerna i segmentet Försäkring är försäkrings- och placeringsriskerna. I OP Gruppen förekommer risker med anknytning till personalens lagstadgade förmånsbestämda pensionsplaner endast i segmentet Försäkring. Riskerna i anslutning till dem är dock måttfulla.

Rörelsesegmentet Övrig rörelse omfattar de funktioner som stöder de övriga segmenten. Till segmentet hör merparten av OP Andelslag, OP-Tjänster Ab och OP Företagsbanken Abp:s centralbanksfunktioner. Kostnaderna för tjänster som stöder rörelsesegmenten allokeras till segmenten som tjänstedebiteringar. Intäkterna i segmentet Övrig rörelse består främst av intäkter från centralbanksrörelsens placeringsverksamhet samt OP Gruppens interna debiteringar som redovisas bland övriga rörelseintäkter.

Principer för upprättande av segmentrapporteringen

Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av OP Gruppens bokslut. Till rörelsesegmenten har allokerats de intäkter, kostnader, tillgångar och skulder som direkt ansetts höra till eller som på goda grunder kan allokeras till respektive rörelsesegment. De intäkter, kostnader, placeringar och kapital som inte har allokerats till rörelsesegmenten och koncernelimineringarna mellan rörelsesegmenten rapporteras i kolumnen "Koncernelimineringar".

Kapitaliseringen av segmenten baserar sig på den kapitaltäckningsanalys som OP Gruppen upprättat i enlighet med kreditinstitutslagen. Kapitalkraven enligt kapitaltäckningsanalysen har fördelats på rörelsesegmenten. Kapital har allokerats till segmenten Hushållsbank och Företagsbank så att kärnprimärkapitalrelationen (CET1) är 22 procent (21). Till segmentet Försäkring har allokerats kapital så att skadeförsäkringens solvensprocent (SII) är 120 (120) och livförsäkringens solvensprocent är 130 (130). Allokeringen av kapital inverkar på den interna ränta som segmentet betalar. Allokeringen av eget kapital till rörelsesegmenten görs med OP Gruppens centralbank som ingår i Övrig rörelse, varvid resultateffekten av eget kapital som överskrider den målsatta nivån visas i Övrig rörelsens resultat.

Not 2. OP Gruppens nyckeltal och formler för nyckeltalen

	1-3/2019	1-3/2018
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	5,3	6,8
Räntabilitet på eget kapital till verkligt värde, %	10,6	5,0
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,44	0,55
Kostnadernas andel av intäkterna, %	59	62
Nödlidande fordringar / kredit- och garantistocken, %	1,1	1,2
Antalet anställda i genomsnitt	12 156	12 256

ALTERNATIVA NYCKELTAL

Alternativa nyckeltal redovisas för att beskriva den ekonomiska utvecklingen i affärsrörelsen och förbättra jämförbarheten mellan olika rapportperioder. Bland skadeförsäkringens alternativa nyckeltal har följande nyckeltal slopats vid övergången till den nya segmentindelningen: Skadeprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar), Driftskostnadsprocent, Riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar), Totalkostnadsprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar), Omkostnadsprocent, Operativ skadeprocent, Operativ driftskostnadsprocent. Som nya alternativa nyckeltal redovisas: Räntabilitet på eget kapital utan OP-bonus, %, Räntabilitet på totalt kapital (ROA) utan OP-bonus, % och Livförsäkringens operativa driftkostnadsprocent.

Formlerna för de alternativa nyckeltal som tillämpas presenteras nedan.

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE) utan OP-bonus, %	$\frac{\text{Periodens resultat} + \text{OP-bonus}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	$\frac{\text{Periodens totalresultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA) utan OP-bonus, %	$\frac{\text{Periodens resultat} + \text{OP bonus}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Kostnadernas andel av intäkterna, %	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Intäkter totalt}} \times 100$
Nödlidande fordringar / kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nödlidande fordringar (netto)}}{\text{Kredit- och garantistock vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Förlustreservens reserveringsgrad (coverage ratio), %	$\frac{\text{Förlustreserv}}{\text{Fordringar på kunder (balansposter och poster utanför balansräkningen)}} \times 100$
Skadeförsäkringens nyckeltal:	
Operativ totalkostnadsprocent	$\frac{\text{Operativ skadeprocent} + \text{operativ driftskostnadsprocent}}{\text{Operativ riskprocent} + \text{operativ omkostnadsprocent}}$
Operativ riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Operativ omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Livförsäkring:	
Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Belastningsinkomst} + \text{återföring av förvaltningsprovision}} \times 100$

NYCKELTAL SOM KALKYLERAS SEPARAT

Kapitalrelation, %	$\frac{\text{Kapitalbas totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Tier 1-kapitalrelation, %	$\frac{\text{Primärkapital (Tier 1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %	$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Solvensprocent, %	$\frac{\text{Kapitalbas}}{\text{Kapitalkrav (SCR)}} \times 100$
Bruttosoliditetsgrad (leverage ratio), %	$\frac{\text{Primärkapital (T1)}}{\text{Exponeringsbelopp}} \times 100$
Likviditetstäckningskrav (LCR), %	$\frac{\text{Likvida tillgångar}}{\text{Likviditetsutflödena - likviditetsinflöden i stressituationer}} \times 100$
Kapitalrelationen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat	$\frac{\text{Konglomeratets kapitalbas totalt}}{\text{Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt}} \times 100$
Avkastning på ekonomiskt kapital, %	$\frac{\text{Resultat och kundbonus efter skatt (12 månaders glidande)}}{\text{Ekonomiskt kapitalkrav i snitt}} \times 100$
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR), %	$\frac{\text{Tillgänglig stabil finansiering}}{\text{Behov av stabil finansiering}} \times 100$

SKADEFÖRSÄKRINGENS OPERATIVA RESULTAT

Mn €	1-3/2019	1-3/2018	Förändring, %	1-12/2018
Premieintäkter	355	359	-1,0	1 465
Försäkringsersättning	-251	-235	6,6	-945
Driftskostnader	-96	-99	-3,7	-401
Avskrivningskorrigerering av immateriella tillgångar		-5		-18
Försäkringstekniskt bidrag	9	19	-52,4	100
Placeringsintäkter och -kostnader	65	6		9
Övriga intäkter och kostnader	-7	0		-8
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-38	9		19
Resultat före skatt	29	34	-14,2	120

Vid beräkningen av Skadeförsäkringens nyckeltal används skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Noter till resultaträkningen

Not 3. Räntenetto

Mn €	1-3/2019	1-3/2018
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut		
Räntor	0	1
Negativa räntor	6	6
Totalt	6	7
Fordringar på kunder		
Krediter	289	283
Finansiella leasingfordringar	6	6
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	0	0
Negativa räntor	3	2
Totalt	299	292
Skuldebrev		
Värderade till verkligt värde via resultatet	1	0
Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	21	23
Upplupet anskaffningsvärde	0	0
Totalt	22	23
Derivatinstrument		
Säkring av verkligt värde	-26	-25
Säkring av kassaflöde	13	11
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	4	-2
Övriga	-5	-4
Totalt	-14	-20
Övriga	1	1
Totalt	314	302
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut		
Räntor	2	1
Negativa räntor	17	15
Totalt	18	16
Skulder till kunder	18	15
Skuldebrev emitterade till allmänheten	60	55
Efterställda skulder		
Kapitallån	0	1
Övriga	11	11
Totalt	12	11
Derivatinstrument		
Säkring av verkligt värde	-61	-58
Övriga	-31	-18
Totalt	-92	-76
Övriga	1	1
Totalt	17	22
Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning	297	280
Säkringsinstrument	15	-30
Värdförändringar i de säkrade posterna	-27	30
Räntenetto totalt	285	281

Not 4. Försäkringsnetto

Mn €	1-3/2019	1-3/2018
Premieintäkter, netto		
Premieinkomst	634	614
Återförsäkrares andel	-10	-8
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-288	-269
Återförsäkrares andel	12	12
Totalt	347	349
Ersättningar, netto		
Betalda ersättningar	-293	-235
Återförsäkrares andel	9	8
Förändring i avsättning för oreglerade skador	41	6
Återförsäkrares andel	-1	-7
Totalt	-244	-228
Övriga poster i skadeförsäkring	-1	0
Livförsäkringens riskrörelse	7	7
Försäkringsnetto totalt	109	127

Not 5. Provisionsnetto

Januari-mars 2019, mn €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Provisionsintäkter						
Utlåning	28	10	0	1	0	39
Inlåning	0	0		0	0	1
Betalningsrörelse	54	7		3	-3	60
Värdepappersförmedling	0	6			-1	6
Värdepappersemissioner		2		0	0	2
Fonder	7	48	0	0	-20	35
Kapitalförvaltning	8	6			-3	10
Juridiska ärenden	6	0			0	6
Garantier	2	3		0	0	5
Bostadsförmedling	16					16
Försäkringsförmedling	43		14		-28	30
Livförsäkringens belastningsinkomst			24			24
Återbäring av fondanknutna förvaltningsprovisioner			18			18
Hälsa- och välbefinnandetjänster			6		0	5
Övriga	33	4		0	-27	9
Totalt	197	87	62	4	-83	267
Provisionskostnader						
Betalningsrörelse	4	1	0	1	-3	3
Värdepappersförmedling		3	0		-1	3
Värdepappersemissioner	0	1		0	0	1
Fonder		23			-21	2
Kapitalförvaltning		2	0	0	0	3
Försäkringsrörelse	-3		43		-28	12
Hälsa- och välbefinnandetjänster			3			3
Övriga	9	28	0	2	-32	7
Totalt	10	58	46	3	-83	34
Provisionsnetto, totalt	188	28	16	1	0	234

Januari–mars 2018, mn €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Provisionsintäkter						
Utlåning	26	11	0	1	0	38
Inlåning	1	0		0	0	1
Betalningsrörelse	50	6		3	-3	55
Värdepappersförmedling	1	4			-1	5
Värdepappersemissioner		3		0		3
Fonder	11	52			-26	37
Kapitalförvaltning	9	8		0	-3	14
Juridiska ärenden	5	0		0	0	5
Garantier	2	3		0	0	5
Bostadsförmedling	17					17
Försäkringsförmedling	47		13		-31	30
Livförsäkringens belastningsinkomst			24			24
Aterbäring av fondanknutna förvaltningsprovisioner			18		0	18
Hälsa- och välbefinnandetjänster			4		0	4
Övriga	26	3		0	-21	8
Totalt	195	90	59	4	-86	262
Provisionskostnader						
Betalningsrörelse	5	1	0	0	-3	3
Värdepappersförmedling		3			-1	2
Värdepappersemissioner	0	0		0	0	1
Fonder		29			-26	3
Kapitalförvaltning		3	0	0	0	3
Försäkringsrörelse	-3		45		-31	12
Hälsa- och välbefinnandetjänster			2			2
Övriga	8	21	0	2	-26	6
Totalt	10	57	47	3	-87	30
Provisionsnetto, totalt	185	33	11	1	1	232

Not 6. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1-3/2019	1-3/2018
Nettointäkter från tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		
Skuldebrev		
Ränteintäkter	18	17
Övriga intäkter och kostnader	0	7
Realisationsvinster och -förluster	30	21
Valutavärderingsvinster och -förluster	8	-11
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	1	-2
Totalt	56	32
Totalt		
	56	32
Värderade till verkligt värde via resultatet		
Finansiella tillgångar som innehas för handel		
Skuldebrev		
Värderingsvinster och -förluster	3	-1
Ränteintäkter och räntekostnader	1	2
Totalt	4	0
Aktier och andelar		
Värderingsvinster och -förluster	7	7
Utdelningar och vinstandelar	0	2
Totalt	7	9
Derivatinstrument		
Värderingsvinster och -förluster	89	31
Ränteintäkter och räntekostnader	20	3
Totalt	109	35
Totalt	120	44
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet		
Skuldebrev		
Ränteintäkter	6	5
Värderingsvinster och -förluster	1	-1
Totalt	6	4
Aktier och andelar		
Värderingsvinster och -förluster	70	-7
Utdelningar och vinstandelar	12	11
Totalt	82	5
Finansiella tillgångar som identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet		
Skuldebrev		
Ränteintäkter	10	14
Värderingsvinster och -förluster	54	-21
Totalt	64	-7
Aktier och andelar		
Värderingsvinster och -förluster	0	-15
Utdelningar och vinstandelar	2	5
Totalt	2	-11
Derivatinstrument		
Värderingsvinster och -förluster	-2	0
Totalt	-2	0
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet totalt	153	-9

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Hysesintäkter	17	18
Värderingsvinster och -förluster	7	-5
Kostnader för vederlag och skötsel	-16	-15
Övriga	-2	-1
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter totalt	6	-2

Som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet**Lån och övriga fordringar**

Ränteintäkter	2	2
Räntekostnader	0	0
Realisationsvinster och -förluster	0	0
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	-1	-1
Lån och övriga fordringar totalt	0	1

Skadeförsäkring

Upplösning av diskontering, skadeförsäkringar	-7	-7
---	----	----

Livförsäkring

Räntegottgörelse på kunders försäkringsbesparingar	-22	-22
Förändring i räntekompletteringar	-39	13
Övriga försäkringstekniska poster**	-110	26
Totalt	-170	17

** I övriga försäkringstekniska poster ingår förändringar i andra försäkringstekniska reserver än räntekompletteringar.

Intresseföretag

Som behandlas med metoden för verkligt värde	7	4
Som behandlas med kapitalandelsmetoden	-8	0
Totalt	-2	4

Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt **156** **80**

Not 7. Övriga rörelsekostnader

Mn €	1-3/2019	1-3/2018
ICT-kostnader		
Drift	53	45
Utveckling	28	40
Lokaliteter	14	18
Myndighets- och revisionsavgifter	30	6
Köptjänster	28	30
Datakommunikation	9	10
Marknadsföring	7	7
Samhällsansvar	2	2
Försäkrings- och säkerhetskostnader	2	3
Övriga	36	26
Övriga rörelsekostnader totalt	210	187

Utvecklingskostnader

Mn €	1-3/2019	1-3/2018
ICT-utvecklingskostnader	28	40
Andel eget arbete	12	14
Utvecklingskostnader i resultaträkningen totalt	40	54
Aktiverade ICT-kostnader	31	43
Aktiverad andel eget arbete	3	3
Aktiverade utvecklingskostnader totalt	34	46
Utvecklingskostnader totalt	74	100
Avskrivningar och nedskrivningar	38	30

Not 8. Nedskrivningar av fordringar

Mn €	1-3/2019	1-3/2018
Fordringar som avskrivits som kredit- och garantiförluster	17	23
Återföringar av fordringar som avskrivits	-2	-2
Förväntade kreditförluster (ECL) för fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen	-3	-16
Förväntade kreditförluster (ECL) för skuldebrev*	0	0
Nedskrivningar av fordringar totalt	11	4

* Förväntade kreditförluster för skuldebrev i försäkringsrörelsen redovisas i nettointäkter från placeringsverksamhet.

Exponeringar för kreditrisker och förlustreserv för dem

Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 31.3.2019

Exponeringar i balansräkningen	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Exponeringar totalt
Mn €	Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt	
Fordringar på kunder (brutto)				
Hushållsbank	57 621	7 549	7 744	66 245
Företagsbank	23 426	1 445	1 693	25 474
Fordringar på kunder totalt	81 047	8 994	9 437	91 719
Uttagsmän och limiter utanför balansräkningen				
Hushållsbank	5 471	252	254	5 732
Företagsbank	5 019	437	551	5 653
Uttagsmän och limiter totalt	10 489	689	805	11 385
Övriga åtaganden utanför balansräkningen				
Hushållsbank	2 574	86	86	2 676
Företagsbank	7 072	344	344	7 437
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	9 646	430	430	10 113
Skuldebrev				
Övrig rörelse	12 223			12 223
Försäkring	5 055	486	486	5 555
Skuldebrev totalt	17 278	486	486	17 778
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	118 461	10 600	558	130 994

Förlustreserv enligt nedskrivningssteg 31.3.2019

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmän och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Förlustreserv totalt
Mn €	Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt	
Fordringar på kunder				
Hushållsbank	-13	-50	-53	-260
Företagsbank	-21	-22	-25	-214
Fordringar på kunder totalt	-34	-72	-78	-520
Åtaganden utanför balansräkningen**				
Hushållsbank	-1	-1	-1	-2
Företagsbank	-2	-5	-5	-7
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-2	-6	-6	-8
Skuldebrev***				
Övrig rörelse	-2			-2
Försäkring	-4	-1	-1	-10
Skuldebrev totalt	-6	-1	-1	-12
Totalt	-42	-79	-6	-541

* Förlustreserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustreserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustreserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustrisken i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustrisken relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 31.3.2019	Steg 1	Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Steg 2	Steg 3	Totalt	
			Över 30 dagar förfallna fordringar			Totalt
Fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen						
Hushållsbank	65 666	7 888	196	8 083	903	74 653
Företagsbank	35 516	2 226	363	2 589	459	38 563
Förlustrisken						
Hushållsbank	-14	-51	-4	-54	-194	-262
Företagsbank	-23	-27	-3	-30	-214	-267
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Hushållsbank	-0,02 %	-0,64 %	-1,85 %	-0,67 %	-21,45 %	-0,35 %
Företagsbank	-0,06 %	-1,23 %	-0,77 %	-1,16 %	-46,72 %	-0,69 %
Fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen totalt	101 183	10 114	558	10 672	1 362	113 216
Förlustrisken totalt	-36	-78	-6	-84	-408	-529
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-0,77 %	-1,15 %	-0,79 %	-29,96 %	-0,47 %
Skuldebrev bokfört värde						
Övrig rörelse	12 223					12 223
Försäkring	5 055	486		486	14	5 555
Förlustrisken						
Övrig rörelse	-2					-2
Försäkring	-4	-1		-1	-5	-10
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Övrig rörelse	-0,02 %					-0,02 %
Försäkring	-0,07 %	-0,29 %		-0,29 %	-37,17 %	-0,18 %
Skuldebrev totalt	17 278	486		486	14	17 778
Förlustrisken totalt	-6	-1		-1	-5	-12
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,03 %	-0,29 %		-0,29 %	-37,17 %	-0,07 %

Avtalen har grupperats i enlighet med OP Gruppens nya segmentindelning från 1.1.2019. Jämförelseuppgifterna har justerats på motsvarande sätt.

Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 31.12.2018*

Exponeringar i balansräkningen	Steg 1	Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Steg 2	Steg 3	Exponeringar totalt	
			Över 30 dagar förfallna fordringar			Totalt
Mn €						
Fordringar på kunder (brutto)						
Hushållsbank	58 339	6 800	183	6 984	876	66 199
Företagsbank	22 355	1 257	283	1 540	354	24 249
Fordringar på kunder totalt	80 694	8 057	466	8 524	1 231	90 448
Uttagsmän och limiter utanför balansräkningen						
Hushållsbank	5 755	237	1	238	9	6 001
Företagsbank	4 443	512	139	651	86	5 180
Uttagsmän och limiter totalt	10 198	749	141	889	94	11 181
Övriga åtaganden utanför balansräkningen						
Hushållsbank	2 307	87		87	14	2 408
Företagsbank	6 655	178		178	20	6 854
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	8 962	265		265	34	9 262
Skuldebrev						
Övrig rörelse	12 219	20		20		12 239
Försäkring	4 677	313		313	11	5 001
Skuldebrev totalt	16 896	332		332	11	17 240
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	116 750	9 403	607	10 010	1 370	128 131

* Det exponeringsbelopp som omfattas av beräkningen har preciserats vid övergången till den nya segmentindelningen.

Förlustrereserv enligt nedskrivningssteg 31.12.2018

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmåner och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2		Steg 3	Förlustrereserv totalt
	Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt		
Mn €					
Fordringar på kunder					
Hushållsbank	-12	-49	-3	-52	-267
Företagsbank	-25	-25	-3	-28	-259
Fordringar på kunder totalt	-37	-74	-6	-81	-409
Åtaganden utanför balansräkningen**					
Hushållsbank	-1	-1		-1	-2
Företagsbank	-2	-1		-1	-4
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-3	-3		-3	-6
Skuldebrev***					
Ovrig rörelse	-3	0		0	-3
Försäkring	-3	-4		-4	-11
Skuldebrev totalt	-6	-4		-4	-14
Totalt	-46	-81	-6	-87	-546

* Förlustrereserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustrereserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustrereserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustrereserven i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustrereservens relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 31.12.2018	Steg 1	Steg 2		Steg 3	Totalt
	Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt		
Fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen					
Hushållsbank	66 401	7 124	185	7 308	899
Företagsbank	33 453	1 947	422	2 369	460
Förlustrereserv					
Hushållsbank	-13	-50	-3	-54	-202
Företagsbank	-27	-26	-3	-30	-207
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %					
Hushållsbank	-0,02 %	-0,71 %	-1,71 %	-0,73 %	-22,51 %
Företagsbank	-0,08 %	-1,36 %	-0,74 %	-1,25 %	-44,93 %
Fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen totalt	99 854	9 071	607	9 678	1 359
Förlustrereserv totalt	-40	-77	-6	-83	-409
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-0,85 %	-1,03 %	-0,86 %	-30,09 %
Skuldebrev bokfört värde					
Ovrig rörelse	12 219	20		20	12 239
Försäkring	4 677	313		313	11
Förlustrereserv					
Ovrig rörelse	-3	0		0	-3
Försäkring	-3	-4		-4	-4
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %					
Ovrig rörelse	-0,02 %	-0,85 %		-0,85 %	-0,02 %
Försäkring	-0,07 %	-1,20 %		-1,20 %	-34,32 %
Skuldebrev totalt	16 896	332		332	11
Förlustrereserv totalt	-6	-4		-4	-14
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-1,18 %		-1,18 %	-34,32 %

I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustrserven under 1-3/2019 enligt nedskrivningssteg för effekten av följande faktorer:

Fördringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustrserv 1.1.2019	40	83	409	532
Överföringar från steg 1 till steg 2	-3	17		15
Överföringar från steg 1 till steg 3	-4		6	3
Överföringar från steg 2 till steg 1	3	-9		-6
Överföringar från steg 2 till steg 3		-8	21	13
Överföringar från steg 3 till steg 2		2	-9	-7
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		0	0
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	3	3	1	6
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-2	-1	-6	-10
Forändringar i riskparametrar (netto)	-1	-1	-4	-6
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar			-10	-10
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	-3	1	-1	-3
Förlustrserv 31.3.2019	36	84	408	529

Vid överföringar från steg 1 till steg 3 jämförs finansiella tillgångars nuvarande steg 3 vid rapporttidpunkten med läget vid början av året. Av de här överförs dock cirka 85 procent till steg 3 via steg 2. Ett avtal kan överföras direkt till steg 3 till följd av en extern betalningsstörning.

Skuldebrev, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustrserv 1.1.2019	6	4	4	14
Överföringar från steg 1 till steg 2	0	0		0
Överföringar från steg 1 till steg 3	0		2	2
Överföringar från steg 2 till steg 1	0	-2		-1
Överföringar från steg 2 till steg 3		0	0	0
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		0	0
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	0	0	0	0
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	0	-1	0	-2
Forändringar i riskparametrar (netto)	0	0	0	-1
Forändringar till följd av uppdatering av skattningsmetod (netto)	0			0
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	0	-3	1	-1
Förlustrserv 31.3.2019	6	1	5	12

I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustrserven under 2018 enligt nedskrivningssteg för effekten av följande faktorer:

Fördringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustrserv 1.1.2018	31	80	431	543
Överföringar från steg 1 till steg 2	-2	18		16
Överföringar från steg 1 till steg 3	0		25	25
Överföringar från steg 2 till steg 1	2	-16		-14
Överföringar från steg 2 till steg 3		-8	23	15
Överföringar från steg 3 till steg 2		9	-30	-21
Överföringar från steg 3 till steg 1	1		-7	-6
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	13	7	13	34
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-9	-12	-22	-43
Forändringar i riskparametrar (netto)	4	3	28	35
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar	0	0	-52	-52
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	9	3	-22	-11
Förlustrserv 31.12.2018	40	83	409	532

Skuldebrev, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustrserv 1.1.2018	5	0	0	5
Överföringar från steg 1 till steg 2	0	1		1
Överföringar från steg 1 till steg 3	0		2	2
Överföringar från steg 2 till steg 1	0	0		0
Överföringar från steg 2 till steg 3		0	0	0
Överföringar från steg 3 till steg 2		0	0	0
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		0	0
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	2	3	2	7
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-2	0		-2
Forändringar i riskparametrar (netto)	0			0
Forändringar till följd av uppdatering av skattningsmetod (netto)	1		0	1
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	1	4	3	8
Förlustrserv 31.12.2018	6	4	4	14

Not 9. Försäkringsrörelsens skulder

Mn €	31.3.2019	31.12.2018
Avsättningar för oreglerade skador		
Avsättningar för pensioner	1 469	1 510
Övriga avsättningar för oreglerade skador	1 064	1 056
Räntekomplettering (värdet av försäkringskuldens säkringar)	63	21
Totalt	2 596	2 588
Avsättning för intjänade premier	858	569
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal		
Skuld för fondförsäkringar	8 868	8 298
Placeringsavtal	1 643	1 513
Totalt	10 511	9 812
Livförsäkringens försäkringsskuld	6 359	6 319
Totalt	20 323	19 288

Not 10. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Mn €	31.3.2019	31.12.2018
Obligationslån	11 162	9 522
Obligationslån med bostadssäkerhet (covered bonds)	12 038	10 720
Övriga		
Bankcertifikat	75	105
Företagscertifikat	9 301	10 162
Som i handeln ingår i den egna portföljen (-)	-66	-50
Skuldebrev emitterade till allmänheten totalt	32 510	30 458

Not 11. Fonden för verkligt värde efter skatt

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Mn €	Skuldebrev	Aktier och andelar	Aktier och andelar (overlay approach)	Säkring av kassaflödet	Totalt
Omslutning 31.12.2017	135	25		16	176
Effekten av övergången till IFRS 9 1.1.2018	-2	-25			-28
Ingående balans 1.1.2018	133	0	0	16	148
Förändringar i verkligt värde	-44	0	-24	3	-65
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-7		3		-4
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen			2		2
Överföringar till räntenetto				-8	-8
Uppskjuten skatt	10	0	4	1	15
Utgående balans 31.3.2018	91		-15	11	88

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Mn €	Skuldebrev	Aktier och andelar (overlay approach)	Säkring av kassaflödet	Totalt
Ingående balans 1.1.2019	-5	-21	33	7
Förändringar i verkligt värde	65	78	53	196
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	18	-14		3
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		-8		-8
Överföringar till räntenetto			17	17
Uppskjuten skatt	-17	-11	-14	-42
Utgående balans 31.3.2019	62	24	89	174

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 217 miljoner euro (9) och den uppskjutna skatteskuld som ansluter sig till den uppgick till 43 miljoner euro (2). Vid slutet av rapportperioden ingick till följd av att det tillfälliga undantaget tillämpades totalt 63 miljoner euro (54) i positiva värdeförändringar och totalt 21 miljoner euro (82) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument i fonden för verkligt värde. I fonden för verkligt värde uppgick avdragsposten för förlusten från skuldebrev värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat till 1 miljoner euro.

Den negativa fonden för verkligt värde upplöses genom värdestegringar på tillgångarna och resultatförda nedskrivningar.

Not 12. Ställda säkerheter

Mn €	31.3.2019	31.12.2018
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Panter	158	171
Krediter (säkerhet för covered bonds)	14 452	13 700
Övriga	5 712	5 775
Ställda säkerheter totalt*	20 321	19 647
Derivatskulder med säkerhet	910	928
Övriga skulder med säkerhet	4 163	4 149
Obligationslån med bostadssäkerhet (covered bonds)	12 038	10 720
Totalt	17 110	15 797

* Dessutom har det i centralbanken pantsatts obligationslån för ett säkerhetsvärde på 4,3 miljarder euro. Av dem utgör 1,5 miljarder euro säkerhet för den dagsinterna limiten. Obligationslånen kan tas ut utan förhandstillstånd av centralbanken, och de ingår därför inte i tabellen ovan.

Not 13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde via resultatet

Tillgångar, mn €	Upplupet anskaff- ningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings- Instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	14 566						14 566
Fordringar på kreditinstitut	187						187
Derivatinstrument			3 577			874	4 451
Fordringar på kunder	88 022						88 022
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				10 471			10 471
Skuldebrev	3	17 580	775	2 371	492		21 221
Egetkapitalinstrument		0	88	249	1 110		1 448
Övriga finansiella tillgångar	2 354						2 354
Finansiella tillgångar							142 721
Andra tillgångar än finansiella tillgångar							3 597
Totalt 31.12.2019	105 133	17 580	4 440	13 092	1 602	874	146 318

Tillgångar, mn €	Upplupet anskaff- ningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings- Instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	12 350						12 350
Fordringar på kreditinstitut	183						183
Derivatinstrument			3 066			577	3 643
Fordringar på kunder	87 081						87 081
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				9 771			9 771
Skuldebrev	4	17 124	505	2 227	451		20 312
Egetkapitalinstrument		0	81	245	1 130		1 456
Övriga finansiella tillgångar	1 940						1 940
Finansiella tillgångar							136 735
Andra tillgångar än finansiella tillgångar							3 652
Totalt 31.3.2018	101 557	17 124	3 652		1 581	577	140 387

Skulder, mn €	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet		Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
	Övriga skulder			
Skulder till kreditinstitut		4 872		4 872
Derivatinstrument	2 738		483	3 221
Skulder till kunder		67 395		67 395
Försäkringsskuld		9 812		9 812
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	10 511			10 511
Skuldebrev emitterade till allmänheten		32 510		32 510
Efterställda skulder		1 353		1 353
Övriga finansiella tillgångar		2 982		2 982
Finansiella tillgångar				132 656
Andra skulder än finansiella skulder				1 629
Totalt 31.3.2019	13 249	118 925	483	134 285

Skulder, mn €	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
	Övriga skulder			
Skulder till kreditinstitut		4 807		4 807
Derivatinstrument	2 572		421	2 992
Skulder till kunder		66 112		66 112
Försäkringsskuld		9 476		9 476
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	9 812			9 812
Skuldebrev emitterade till allmänheten		30 458		30 458
Efterställda skulder		1 358		1 358
Övriga finansiella tillgångar		2 134		2 134
Finansiella tillgångar				127 148
Andra skulder än finansiella skulder				1 404
Totalt 31.12.2018	12 383	114 344	421	128 552

Obligationslånen bland skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrevens uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av mars 464 (242) miljoner euro högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 14. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 31.3.2019, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Egetkapitalinstrument	638	190	620	1 448
Skuldinstrument	2 289	801	547	3 638
Fondanknutna avtal	6 798	3 673	0	10 471
Derivatinstrument	0	4 174	277	4 451
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Egetkapitalinstrument		0		0
Skuldinstrument	14 740	2 226	614	17 580
Finansiella instrument totalt	24 466	11 064	2 058	37 588
Förvaltningsfastigheter			871	871
Totalt	24 466	11 064	2 930	38 460
Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2018, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Egetkapitalinstrument	592	185	679	1 456
Skuldinstrument	2 107	764	312	3 184
Fondanknutna avtal	6 337	3 434		9 771
Derivatinstrument	0	3 586	57	3 643
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Egetkapitalinstrument		0		0
Skuldinstrument	13 885	3 026	214	17 124
Finansiella instrument totalt	22 921	10 995	1 262	35 178
Förvaltningsfastigheter			979	979
Totalt	22 921	10 995	2 241	36 157

Skuldernas verkliga värden 31.3.2019, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Fondanknutna avtal	6 824	3 687	0	10 511
Övriga		0		0
Derivatinstrument	2	2 999	219	3 221
Totalt	6 826	6 686	219	13 732

Skuldernas verkliga värden 31.12.2018, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Fondanknutna avtal	6 364	3 448		9 812
Övriga		0		0
Derivatinstrument	10	2 939	44	2 992
Totalt	6 373	6 387	44	12 804

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags, stators och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på Indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, stators och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på Indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågakvarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består ofta av prisuppgifter från utomstående

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Omklassificeringen mellan olika hierarkier anses ha skett den dag då den transaktion som omklassificeringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats. Omklassificeringarna beror främst på i vilken omfattning som marknadsnoteringar finns att tillgå.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar mn €	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat- till Instrument	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Tillgångar totalt
Ingående balans 1.1.2019	991	57	214	1 262
Resultaträkningens nettointäkter	-341	220	1	-120
Nettointäkter i rapporten över totalresultat	0		2	2
Förvärv	32		4	36
Försäljningar	-26		-10	-36
Amorteringar	0		-8	-8
Överföringar till Nivå 3	514		437	950
Överföringar från Nivå 3	-3		-25	-29
Utgående balans 31.3.2019	1 167	277	614	2 058

Finansiella skulder, mn €	Derivat- Instrument	Skulder totalt
Ingående balans 1.1.2019	44	44
Resultaträkningens nettointäkter	176	176
Utgående balans 31.3.2019	219	219

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2018

Mn €	Räntenetto	Nettointäkter från	Rapport över	Nettointäkter från
		placerings- verksamhet	totalresultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Realiserade nettointäkter	-280	-60	1	-340
Orealiserade nettointäkter	44		2	47
Nettointäkter totalt	-236	-60	3	-294

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Den öppna marknadsrisken har ingen effekt på resultatet. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som OP Företagsbanken emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen i de här inbäddade derivaten har inte redovisats i tabellen ovan. Dessutom har till Nivå 3 klassificerats derivat med lång löptid, för vilka den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna under 2019.

Not 15. Åtaganden utanför balansräkningen

Mn €	31.3.2019	31.12.2018
Garantier	758	775
Garantiansvar	2 177	2 162
Kreditlöften	14 183	12 577
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	266	283
Övriga*	987	1 195
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	18 371	16 993

* Varav skadeförsäkringsrörelsens åtaganden i kapitalfonder 204 miljoner euro (203).

Not 16. Derivatinstrument

Derivat totalt 31.3.2019

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	29 317	86 883	73 345	189 545	2 636	1 655
Clearas via central motpart	8 906	41 410	39 480	89 796	59	49
Valutaderivat	34 822	7 147	2 963	44 932	1 198	1 098
Aktie- och indexbundna derivat		3		3	0	0
Kreditderivat		1 237	633	1 870	22	18
Övriga derivat	188	441	10	639	49	25
Derivat totalt	64 327	95 711	76 950	236 988	3 905	2 796

Derivat totalt 31.12.2018

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	30 535	84 181	70 116	184 833	2 060	1 374
Clearas via central motpart	9 278	38 670	36 704	84 652	8	12
Valutaderivat	28 646	6 784	3 404	38 835	1 018	1 120
Aktie- och indexbundna derivat		3		3	0	0
Kreditderivat	15	189	2	206	4	9
Övriga derivat	208	364	8	580	34	29
Derivat totalt	59 404	91 522	73 530	224 456	3 116	2 532

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som för andra poster än derivat som innehas för handel redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder i balansräkningen. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Not 17. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettniing

Finansiella tillgångar

31.3.2019, mn €	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen					
	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	Netto
Derivat	5 711	-1 260	4 451	-2 013	-777	1 661

31.12.2018, mn €	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen					
	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	Netto
Derivat	4 416	-934	3 643	-1 823	-490	1 330

Finansiella skulder

31.3.2019, mn €	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen					
	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	Netto
Derivat	4 681	-1 461	3 220	-2 013	-694	514

31.12.2018, mn €	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen					
	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	Netto
Derivat	3 887	-1 066	2 992	-1 823	-703	467

* Inkl. det netto av derivat som clearats dagligen som ingår i kontanta medel, sammanlagt -181 (-140) miljoner euro.

** Verkliga värden inklusive upplupen ränta för derivat som innehas för handel.

*** Enligt praxis ingås allmänna avtal om derivatkontrakt med alla derivatmotparter.

Clearing av OTC-derivat via centrala motparter

Standardiserade OTC-derivattransaktioner med finansiella motparter clearas med London Clearing House i enlighet med EMIR-förordningen (EU 648/2012). I den här handlingsmodellen ändras den centrala motparten vid slutet av den dagliga clearingprocessen till derivatmotpart och derivatens dagliga betalningar kvittas med derivatmotparten. Dagligen antingen betalas eller mottas en säkerhet som motsvarar förändringen i det verkliga värdet på öppna avtal (variation margin). De räntederivat som clearas via centrala motparter kvittas i balansräkningen.

Övrig bilateral clearing av OTC-derivat

På derivataffärer mellan koncernen och övriga kunder samt sådana derivataffärer som inte clearas via centrala motparter enligt förordningen, tillämpas antingen ISDAs, koncernens egna eller Finans Finlands allmänna avtal om derivatkontrakt. På basis av de här avtalen kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredo visas i balansräkningen.

Not 18. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

31.3.2019, mn €	Inte ned-skrivna (brutto)	Förlust-reserv	Balans-värde
Fordringar			
Fordringar på kreditinstitut	188	1	187
Fordringar på kunder	86 352	514	85 838
varav bankgarantifordringar	9		9
Finansiell leasing	2 190	6	2 184
Totalt	88 730	520	88 210
Fordringar sektorvis			
Företag	32 603	394	32 209
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	1 460	1	1 459
Hushåll	51 831	120	51 711
Icke-vinstsyftande samfund	819	5	814
Offentlig sektor	2 018	1	2 017
Totalt	88 730	520	88 210

31.12.2018, mn €	Inte ned-skrivna (brutto)	Förlust-reserv	Balans-värde
Fordringar			
Fordringar på kreditinstitut	184	1	183
Fordringar på kunder	85 442	521	84 921
varav bankgarantifordringar	10	0	10
Finansiell leasing	2 154	4	2 150
Totalt	87 780	526	87 254
Fordringar sektorvis			
Företag	32 405	410	31 995
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	1 065	2	1 064
Hushåll	51 511	105	51 406
Icke-vinstsyftande samfund	814	6	808
Offentlig sektor	1 985	3	1 981
Totalt	87 780	526	87 254

Problemfordringar och exponeringar med anstånd

31.3.2019, mn €	Presterande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Förlust-reserv	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Över 90 dagar förfallna fordringar		602	602	222	379
Förmodas inte bli betalda		487	487	145	342
Exponeringar med anstånd	2 174	347	2 521	53	2 468
Totalt	2 174	1 436	3 609	420	3 189

31.12.2018, mn €	Presterande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Förlust-reserv	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Över 90 dagar förfallna fordringar		614	614	229	385
Förmodas inte bli betalda		426	426	148	278
Exponeringar med anstånd	2 137	340	2 477	62	2 414
Totalt	2 137	1 380	3 517	440	3 077

Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som avtal som förmodas inte bli betalda rapporteras avtal i de svagaste ratingklasserna (F för privatkunder och 11–12 för övriga). Som exponeringar med anstånd rapporteras fordringar där villkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Lånevillkoren för omförhandlade fordringar har mildrats till följd av kundens ekonomiska svårigheter till exempel genom att bevilja kunden amorteringsfrihet för 6–12 mån. Exponeringarna med anstånd befinner sig i steg 2 eller 3 i ECL-kalkyleringen.

Nyckeltal, %	2018	2017
Förlustreserv/individuella nedskrivningar, % av problemfordringarna	11,6 %	12,5 %

Not 19. Riskpositionen i Försäkring-segmentets placeringsverksamhet

Riskpositionen i skadeförsäkringens placeringsverksamhet	31.3.2019		31.12.2018	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokering av placeringsbestånd				
Penningmarknaden totalt	139	4	173	5
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	133	3	167	4
Derivatinstrument***	6	0	5	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 957	78	2 857	77
Stater	450	12	498	13
Inflationslänkade obligationslån	0	0		0
Investment Grade	1 972	52	1 895	51
Utvecklingsmarknader och High Yield	280	7	243	7
Strukturerade placeringar****	255	7	222	6
Aktier totalt	374	10	360	10
Finland	67	2	60	2
Utvecklade marknader	168	4	147	4
Utvecklingsmarknader	79	2	76	2
Anläggningsstillgångar och onoterade aktier	1	0	1	0
Kapitalplaceringar	58	2	76	2
Alternativa placeringar totalt	32	1	28	1
Hedge fund -fonder	32	1	28	1
Fastighetsinvesteringar totalt	302	8	312	8
Direkta fastigheter	160	4	157	4
Indirekta fastighetsinvesteringar	143	4	155	4
Totalt	3 804	100	3 730	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån

Riskpositionen i livförsäkringens placeringsverksamhet	31.3.2019		31.12.2018	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	96	3	175	5
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	91	3	170	5
Derivat***	5	0	5	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 926	81	2 826	78
Stater	557	15	623	17
Investment Grade	1 867	51	1 784	49
Tillväxtmarknader och High Yield	225	6	182	5
Strukturerade placeringar****	277	8	236	6
Aktier totalt	305	8	337	9
Finland	53	1	48	1
Utvecklade marknader	108	3	116	3
Tillväxtmarknaderna	52	1	57	2
Anläggningsstillgångar och onoterade aktier	3	0	3	0
Kapitalinvesteringar	88	2	113	3
Alternativa placeringar totalt	38	1	34	1
Hedgefonder	38	1	34	1
Fastighetsinvesteringar totalt	260	7	271	7
Direkta fastigheter	115	3	114	3
Indirekta fastighetsplaceringar	145	4	156	4
Totalt	3 625	100	3 644	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån

Not 20. Riskpositionen i de separata balansräkningarnas placeringsverksamhet

SBR 1

Av det individuella livförsäkringsbestånd som överförs från Suomi-bolaget 2015 (SBR 1) bildades i samband med beståndsöverlåtelsen en separat balansräkning (SBR 1) med en vinstutdelningspolicy som avviker från den övriga livförsäkringsrörelsen.

Riskpositionen i SBR 1-placeringsverksamheten	31.3.2019		31.12.2018	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	21	3	34	4
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	21	3	34	4
Derivat***		0		0
Obligationslån och räntefonder totalt	694	85	671	83
Stater	188	23	217	27
Inflationslänkade obligationslån	3	0	3	0
Investment Grade	407	50	370	46
Tillväxtmarknader och High Yield	47	6	36	4
Strukturerade placeringar****	49	6	45	6
Aktier totalt	35	4	35	4
Utvecklade marknader	17	2	14	2
Tillväxtmarknaderna	1	0	1	0
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	0	0	0	0
Kapitalinvesteringar	17	2	20	2
Alternativa placeringar totalt	2	0	2	0
Hedgefonder	2	0	2	0
Fastighetsinvesteringar totalt	66	8	68	8
Direkta fastigheter	48	6	48	6
Indirekta fastighetsplaceringar	18	2	19	2
Totalt	818	100	810	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån

Nettointäkterna från placeringar till verkligt värde var 8 miljoner euro (-2). Nettointäkterna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringskulden till marknadsvillkor.

SBR 2

Av det individuella livförsäkringsbestånd som överförts från Suomi-bolaget 2015 (SBR 2) bildades i samband med beståndsöverlåtelsen en separat balansräkning (SBR 2) med en vinstutdelningspolicy som avviker från den övriga livförsäkringsrörelsen.

Riskpositionen i SBR 2-placeringsverksamheten	31.3.2019		31.12.2018	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för Investeringsstillgångar				
Penningmarknaden totalt	28	1	72	3
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	28	1	72	3
Derivat***	0	0	0	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 067	91	1 946	85
Stater	556	25	617	27
Inflationslänkade obligationslån	8	0	7	0
Investment Grade	1 155	51	1 000	44
Tillväxtmarknader och High Yield	109	5	93	4
Strukturerade placeringar****	239	11	230	10
Aktier totalt	93	4	90	4
Finland	0	0	0	0
Utvecklade marknader	50	2	38	2
Tillväxtmarknaderna	2	0	2	0
Anläggningsstillgångar och onoterade aktier	0	0	0	0
Kapitalinvesteringar	41	2	50	2
Alternativa placeringar totalt	1	0	1	0
Hedgefonder	1	0	1	0
Fastighetsinvesteringar totalt	77	3	185	8
Direkta fastigheter	37	2	143	6
Indirekta fastighetsplaceringar	40	2	43	2
Totalt	2 266	100	2 295	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån

Nettointäkterna från placeringar till verkligt värde var 37 miljoner euro (-9). Nettointäkterna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor.

Not 21. Kapitaltäckning för kreditinstitut

Kapitalbas, mn €	31.3.2019	31.12.2018
OP Gruppens eget kapital	12 033	11 835
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras	44	189
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-89	-33
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	11 988	11 991
Immateriella tillgångar	-699	-710
Överskott i pensionsansvar och värderingskorrigeringar	-68	-76
Andelskapital som dras av från kapitalbasen	-2	-147
Förutsebar utdelning och obetald utdelning från föregående räkenskapsperiod	-80	-94
ECL - förväntade förluster underskott	-302	-288
Kärnprimärkapital (CET1)	10 837	10 677
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	60	80
Primärkapitaltillskott (AT1)	60	80
Primärkapital (T1)	10 897	10 757
Debenturlån	963	995
Supplementärkapital (T2)	963	995
Kapitalbas totalt	11 860	11 752

Från kärnprimärkapitalet (CET1) har dragits av en försiktig värderingsjustering på 28 (27) miljoner euro.

Av kärnprimärkapitalet har i enlighet med tillsynsmyndigheternas tillstånd under jämförelseåret dragits av uppsagt andelskapital som betalats tillbaka till kunderna i januari 2019.

På kapitallån har tillämpats övergångsbestämmelser för gamla kapitalinstrument. I kapitaltäckningsanalysen och vid beräkningen av bruttosoliditetsgraden har IFRS9-övergångsbestämmelsen inte tillämpats.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp, mn €	31.3.2019	31.12.2018
Kredit- och motpartsrisk	43 113	41 602
Schablonmetoden (SA)	4 260	3 878
Exponeringar mot stater och centralbanker	292	293
Institutsexponeringar	7	7
Företagsexponeringar	2 644	2 561
Hushållsexponeringar	948	961
Aktieexponeringar	3	12
Övriga	365	43
Internmetoden (IRB)	38 853	37 724
Institutsexponeringar	1 049	1 083
Företagsexponeringar	24 613	23 474
Hushållsexponeringar	5 552	5 276
Aktieexponeringar	6 719	6 659
Övriga	920	1 233
Marknads- och avvecklingsrisken, schablonmetoden	1 561	1 319
Operativ risk, schablonmetoden	4 232	4 136
Värdejustering av exponeringar (CVA)	182	175
Övriga risker	42	
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	49 131	47 233
Risikviktsgolv enligt ECB:s beslut	4 647	4 893
Totalt riskvägt exponeringsbelopp inklusive risikviktsgolv	53 778	52 126

Risikviken för aktieexponeringar inkluderar 6,4 mrd. euro för gruppinterna investeringar i försäkringsföretag.

Av de riskvägda posterna bland exponeringar mot stater består 261 miljoner euro (261) av uppskjutna skattefordringar som behandlas med risikvikten 250 procent av kärnprimärkapitalen i stället för att dras av

Relationstal, %	31.3.2019	31.12.2018
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	20,2	20,5
Tier 1-kapitaltäckning	20,3	20,6
Kapitalrelation	22,1	22,5

Relationstal utan övergångsbestämmelser, %	31.3.2019	31.12.2018
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	20,2	20,5
Tier 1-kapitaltäckning	20,2	20,5
Kapitalrelation	21,9	22,4

Relationstal utan riskviktsgolv, %	31.3.2019	31.12.2018
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	22,1	22,6
Tier 1-kapitalrelation	22,2	22,8
Kapitalrelation	24,1	24,9

Riskviktsgolvens inverkan på CET 1-relationstalet var -1,9 procentenheter

Kapitalkrav, mn €	31.3.2019	31.12.2018
Kapitalbas	11 860	11 752
Kapitalkrav	7 681	7 448
Buffert för kapitalkrav	4 179	4 304

Kapitalkravet 14,5 procent består av minimikravet 8 procent, kapitalkonserveringsbufferten 2,5 procent, O-SII-kapitalkravet 2,0 procent, ECB:s kapitalkrav (P2R) 2,0 procent (1,75 under jämförelseåret) och ländersvisa kontracykliska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Skuldsättning, mn €	31.3.2019	31.12.2018
Primärkapital (T1)	10 897	10 757
Exponeringar totalt	130 104	125 510
Bruttosoliditetsgrad, %	8,4	8,6

Den mätare som beskriver skuldsättningen, dvs. bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio), redovisas i enlighet med kommissionens delegerade förordning. Enligt utkastet till bestämmelser är miniminivån tre procent. Bruttosoliditetsgraden har beräknats med siffrorna vid slutet av rapportperioden.

Översikt av riskvägda exponeringsbelopp (EU-OV1), mn €	Riskvägda exponeringsbelopp		Minimikapitalkrav
	31.3.2019	31.12.2018	31.3.2019
1 Kreditrisk (exklusive motparts kreditrisk)	42 264	40 833	3 381
2 Varav schablonmetoden	4 869	4 798	390
3 Varav den grundläggande internmetoden	25 124	24 100	2 010
4 Varav den avancerade internmetoden	5 552	5 276	444
5 Varav den kapitalrelaterade internmetoden inom ramen för den enkla riskviktade metoden	265	205	21
5a Varav aktieexponeringar med PD/LGD-metod	6 453	6 454	516
6 Motparts kreditrisk	727	638	58
7 Varav marknadsvärdering	545	463	44
12 Varav kreditvärdighetsjustering	182	175	15
13 Avvecklingsrisk	0	0	0
14 Värdepapperiseringsexponeringar utanför handelslagret (efter taket)	43	46	3
15 Varav internmetoden	43	46	3
19 Marknadsrisk	1 561	1 319	125
20 Varav schablonmetoden	1 561	1 319	125
23 Operativ risk	4 232	4 136	339
25 Varav schablonmetoden	4 232	4 136	339
27 Belopp under trösklarna för avdrag (föremål för riskviktning på 250 procent)	261	261	21
27a Övriga risker	42		3
29 Totalt	49 131	47 233	3 930
30 Riskviktsgolv enligt ECB:s beslut	4 647	4 893	372
31 Totalt riskvägt exponeringsbelopp inklusive riskviktsgolv	53 778	52 126	4 302

Under kvartalet ökade det totala riskvägda exponeringsbeloppet med 3,2 procent.

De riskviktsgolv som avses i ECB:s beslut riktas bland hushållsexponeringarna till andra exponeringar än SME-företagsexponeringar. De golv som fastställts för de här genomsnittliga riskvikterna utgör 15,4 procent för exponeringar med säkerhet i fastigheter och 32,7 procent för övriga exponeringar.

Flödesanalys för IRB-riskvägda poster (EU-CR8), mn €	a	b
	Riskvägda exponeringsbelopp	Kapitalkrav
1 Riskvägda exponeringsbelopp vid slutet av den föregående rapporteringsperioden 31.12.2018	29 376	2 350
2 Storlek på tillgångar	853	68
3 Tillgångskvalitet	225	18
4 Uppdateringar av modeller	222	18
9 Riskvägda exponeringsbelopp vid slutet av rapporteringsperioden 31.3.2019	30 676	2 454

Förändringarna under det senaste kvartalet i hushållsexponeringar, företagsexponeringar och institutsexponeringar redovisas med en flödesanalys. Ökningen i exponeringsbeloppet ökade av de riskvägda posterna och kreditstockens kvalitet försämrades något inom företagsexponeringarna, vilket ökade de riskvägda posterna. Uppdateringarna av modellerna gällde kalibreringen av PD-modellen för hushållsexponeringar samt försiktighetstillägget för bolånesegmentet.

Not 22. Exponeringar enligt ratingklass

Hushållsexponeringar enligt ratingklass (AIRB)

Alla hushållsexponeringar

Ratingklass 31.3.2019	Balansposter, exponeringsbelopp (EAD), mn €	Poster utanför balansräkningen, exponeringsbelopp (EAD), mn €	CF, genomsnitt, %	PD, genomsnitt, %	LGD, genomsnitt, %	Riskvägda poster, mn €	Riskvikt, genomsnitt, %	Förväntad förlust, mn €
Privatkunder totalt	50 166	2 168	52,5	0,8	17,1	4 508	7,9	165
A	31 511	1 638	52,6	0,0	16,1	583	1,8	2
B	9 724	413	51,9	0,1	16,0	493	4,9	2
C	4 254	79	52,4	0,5	21,8	771	17,8	5
D	2 805	35	52,4	2,2	21,1	1 042	36,7	13
E	1 436	3	51,9	20,0	22,0	1 230	85,4	60
F	437			100,0	22,9	390	89,3	82
Företagskunder totalt	1 811	157	67,4	3,8	38,9	966	45,9	64
1,0-2,0	1	0	65,9	0,0	24,7	0	1,9	0
2,5-5,5	496	45	66,4	0,4	24,2	67	12,4	1
6,0-7,0	725	65	67,6	1,3	40,6	315	39,9	4
7,5-8,5	395	35	65,8	5,0	48,4	321	74,6	11
9,0-10,0	141	12	76,3	25,0	45,6	175	115,0	17
11,0-12,0	53	0	90,0	100,0	67,0	87	164,3	32
Totalt	52 089	2 325	53,3	0,9	17,9	5 552	9,4	232

Alla hushållsexponeringar

Ratingklass 31.12.2018	Balansposter, exponeringsbelopp (EAD), mn €	Poster utanför balansräkningen, exponeringsbelopp (EAD), mn €	CF, genomsnitt, %	PD, genomsnitt, %	LGD, genomsnitt, %	Riskvägda poster, mn €	Riskvikt, genomsnitt, %	Förväntad förlust, mn €
Privatkunder totalt	49 985	1 817	54,1	0,7	16,8	4 146	7,4	159
A	31 412	1 319	52,8	0,0	15,9	571	1,7	2
B	10 647	399	56,9	0,1	15,9	523	4,7	2
C	3 915	73	61,6	0,5	22,5	690	17,3	4
D	2 172	23	65,6	2,3	21,0	795	36,2	11
E	1 429	3	69,5	20,0	21,4	1 205	84,1	59
F	409			100,0	23,5	362	88,5	80
Företagskunder totalt	2 099	173	68,4	3,6	40,1	1 130	47,1	71
1,0-2,0	1	0	65,9	0,0	26,4	0	2,0	0
2,5-5,5	591	48	67,3	0,4	26,7	88	13,7	1
6,0-7,0	838	73	68,3	1,4	42,2	378	41,5	5
7,5-8,5	457	39	67,7	4,9	48,3	368	74,2	12
9,0-10,0	154	13	76,3	24,7	49,8	208	124,7	21
11,0-12,0	57	0	75,7	100,0	59,2	88	153,8	33
Totalt	52 084	1 990	55,0	0,9	17,8	5 276	9,0	230

Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass 31.3.2019	Balansposter, exponeringsbelopp (EAD), mn €	Poster utanför balansräkningen, exponeringsbelopp (EAD), mn €	CF, genomsnitt, %	PD, genomsnitt, %	LGD, genomsnitt, %	Riskvägda poster, mn €	Riskvikt, genomsnitt, %	Förväntad förlust, mn €
1,0-2,0	749	358	84,9	0,0	44,2	161	14,5	0
2,5-5,5	16 580	3 714	72,8	0,2	44,0	8 191	40,4	20
6,0-7,0	7 985	1 539	71,8	1,3	43,3	8 232	86,4	52
7,5-8,5	4 504	934	71,7	4,4	43,2	6 479	119,2	102
9,0-10,0	671	153	67,6	19,3	43,5	1 549	188,1	69
11,0-12,0	546	97	60,7	100,0	44,3			293
Totalt	31 034	6 794	72,8	1,5	43,7	24 613	65,1	537

Ratingklass 31.12.2018	Balansposter, exponeringsbelopp (EAD), mn €	Poster utanför balansräkningen, exponeringsbelopp (EAD), mn €	CF, genomsnitt, %	PD, genomsnitt, %	LGD, genomsnitt, %	Riskvägda poster, mn €	Riskvikt, genomsnitt, %	Förväntad förlust, mn €
1,0-2,0	748	381,0	84,2	0,0	44,4	166	14,7	0
2,5-5,5	16 058	3 815,4	72,7	0,2	43,8	8 031	40,4	20
6,0-7,0	7 823	1 463,9	72,1	1,3	43,0	8 067	86,8	52
7,5-8,5	4 082	679,4	72,6	4,5	43,0	5 673	119,1	91
9,0-10,0	672	140,0	68,4	19,9	43,4	1 538	189,4	69
11,0-12,0	658	21,9	60,7	100,0	44,1			301
Totalt	30 041	6 502	73,0	1,5	43,5	23 474	65,4	533

I PD-genomsnittet och riskvikten har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0.

Institutsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass 31.3.2019	Balansposter, exponeringsbelopp (EAD), mn €	Poster utanför balansräkningen, exponeringsbelopp (EAD), mn €	CF, genomsnitt, %	PD, genomsnitt, %	LGD, genomsnitt, %	Riskvägda poster, mn €	Riskvikt, genomsnitt, %	Förväntad förlust, mn €
1,0-2,0	2 877	42	76,3	0,0	13,2	168	5,8	0
2,5-5,5	4 421	397	66,1	0,1	16,7	704	14,6	1
6,0-7,0	21	7	34,5	1,7	45,0	40	140,8	0
7,5-8,5	36	44	42,7	5,2	45,0	132	164,4	1
9,0-10,0	1	1	50,1	11,7	45,0	6	246,0	0
Totalt	7 357	492	64,9	0,1	15,8	1 049	13,4	3

Ratingklass 31.12.2018	Balansposter, exponeringsbelopp (EAD), mn €	Poster utanför balansräkningen, exponeringsbelopp (EAD), mn €	CF, genomsnitt, %	PD, genomsnitt, %	LGD, genomsnitt, %	Riskvägda poster, mn €	Riskvikt, genomsnitt, %	Förväntad förlust, mn €
1,0-2,0	2 584	40	76,1	0,0	13,2	146	5,6	0
2,5-5,5	4 458	426	66,7	0,1	16,6	755	15,5	1
6,0-7,0	23	7	30,8	1,6	45,0	40	131,9	0
7,5-8,5	55	13	36,8	4,7	45,0	127	186,6	1
9,0-10,0	1	1	37,0	11,5	45,0	6	246,1	0
Totalt	7 123	491	65,0	0,1	15,9	1 083	14,2	3

* I PD-genomsnittet och riskvikten har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0. Kreditklassfördelningen för jämförelseåret har korrigerats.

Not 23. Försäkringsbolagens solvens

Mn €	31.3.2019		31.12.2018	
	Livför- säkrings- rörelsen	Skade- försäkrings- rörelsen	Livför- säkrings- rörelsen	Skade- försäkrings- rörelsen
Medräkningsbara kapitalbasmedel	1 373	879	1 297	818
Solvenskapitalkrav (SCR)				
Marknadsrisk	772	456	732	421
Försäkringsrisk	404	289	351	281
Motpartsrisk	23	38	30	36
Operativ risk	33	45	34	45
Diversifieringseffekter och förlusttäckningskapacitet	-615	-161	-570	-162
Totalt	618	666	578	621
Buffert för SCR	756	213	719	197
SCR-relation, %	222	132	225	132
SCR-relation, % (utan övergångsbestämmelse)	178	132	176	132

Siffrorna motsvarar OP Gruppens värdering och övergångsbestämmelserna har beaktats i dem.

Not 24. OP Gruppens kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Mn €	31.3.2019	31.12.2018
OP Gruppens egna kapital	12 033	11 835
Kapitallån och debenturlån	1 023	1 075
Övriga branschvisa poster som inte ingår i kapitalbasen	-219	-349
Goodwill och immateriella tillgångar	-1 491	-1 501
Värderingsdifferenser i försäkringsrörelsen*	734	735
Planerad utdelning	-80	-94
Poster som enligt IFRS dras av från kapitalbasen**	-88	-46
ECL - förväntade förluster underskott	-276	-262
Konglomeratets kapitalbas totalt	11 636	11 393
Kapitalbaskravet i kreditinstitutsverksamheten***	6 880	6 528
Kapitalbaskravet i försäkringsrörelsen*	1 284	1 199
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas	8 164	7 727
Konglomeratets kapitaltäckning	3 472	3 666
Konglomeratets kapitalrelation (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen) (%)	143	147

* Värderingsdifferenser och bedömning av SCR enligt försäkringsbolagens solvens.

** Överskott i pensionsansvar, värdering av säkringen av kassaflöde från fonden för verkligt värde.

*** Total risk x 14,5 %, jämförelseåret 14,3 %

Övergångsbestämmelserna och riskviktsgolven har beaktats i siffrorna. Riskviktsgolven sänkte kapitalrelationen med cirka 13 procentenheter.

Not 25. Närståendetransaktioner

OP Gruppens närstående består av de företag som konsolideras i OP Gruppens bokslut, intresseföretagen, ledningen och deras nära familjemedlemmar samt övriga närstående företag. Till OP Gruppens ledning räknas OP Gruppens chefsdirektör (ordförande för OP Andelslags direktion), OP Andelslags verkställande direktör, ledamöterna i direktionen och ledamöterna i förvaltningsrådet. Till ledningens närstående räknas också bolag, i vilka den som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa och OP-Eläkesätiö.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närståendetransaktionerna efter 31.12.2018.

Finansiell information 2019

Delårsrapporterna 2019 offentliggörs följande dagar:

Delårsrapport 1.1–30.6.2019	30.7.2019
Delårsrapport 1.1–30.9.2019	29.10.2019

Helsingfors 7.5.2019

OP Andelslag
Direktionen

Närmare upplysningar:

Chefdirektör Timo Ritakallio, tfn 010 252 4500
Ekonomidirektör Vesa Aho, tfn 010 252 1427
Kommunikationsdirektör Tuuli Kousa, tfn 010 252 2957

www.op.fi